

Minister Sportu i Turystyki

DK-WK.0803.8.2023
Warszawa, dnia 19 września 2024 r.

Pan
Marcin Nowak
Prezes Zarządu
Igrzyska Europejskie 2023 sp. z o.o.

ul. M. Życzkowskiego 20
31-864 Kraków

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹ oraz § 10 umowy nr 2022/1325/2177/UDot/DIE z dnia 16 listopada 2022 r., na realizację zadania publicznego pn. *Dofinansowanie przygotowania i organizacji III Igrzysk Europejskich w 2023 r.*² zawartej pomiędzy Spółką Igrzyska Europejskie 2023 sp. z o.o., a Skarbem Państwa – Ministrem Sportu i Turystyki³, Minister przeprowadził kontrolę prawidłowości wykorzystania środków publicznych przekazanych w 2022 r. na realizację powyższego zadania publicznego.

W związku z ustaleniami kontroli⁴ przekazuję, zgodnie z art. 47 ustawy o kontroli, niniejsze *Wystąpienie pokontrolne* uzupełnione o uwzględnione zastrzeżenia⁵.

OCENA OGÓLNA

1. Wykorzystanie przez Spółkę Igrzyska Europejskie 2023 sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie⁶ dotacji celowej udzielonej w 2022 r. przez ministra właściwego do spraw kultury fizycznej w łącznej kwocie 22 696 000,00 zł należy ocenić negatywnie.

Ocenę tę uzasadniają stwierdzone w toku kontroli istotne nieprawidłowości dotyczące wydatkowania środków publicznych w nadmiernej wysokości na łączną kwotę **20 767 948,66 zł**, stanowiącą 91,5% dofinansowania, w tym VAT w kwocie 3 481 112,96 zł, jak i realizacji umowy w sposób niezgodny z jej postanowieniami.

Dokonana w trakcie kontroli szczegółowa analiza sposobu i celowości wydatkowania przez Spółkę środków publicznych w 2022 r. wykazała, że kwota przekazanej dotacji znacznie przewyższała faktyczne potrzeby Spółki w zakresie finansowania w miesiącach listopad – grudzień 2022 r. działań związanych z przygotowaniem i organizacją III Igrzysk Europejskich

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 224, dalej: „ustawa o kontroli”.

² Dalej: „Umowa o dofinansowanie”.

³ Dalej: „Minister” albo „minister właściwy ds. kultury fizycznej”.

⁴ Projekt wystąpienia pokontrolnego z 25.06.2024 r.

⁵ Zastrzeżenia Spółki z 9.08.2024 r. do Projektu wystąpienia pokontrolnego oraz Stanowisko wobec wniesionych zastrzeżeń do Projektu wystąpienia pokontrolnego z 18.09.2024 r.

⁶ Dalej: „Spółka” albo „Spółka IE 2023”.

w 2023 r. Ustalono, że jedynie wydatki na kwotę 1 928 051,34 zł netto były wydatkami związanymi z działaniami faktycznie realizowanymi przez Spółkę w 2022 r. i niezbędnymi do poniesienia w badanym okresie.

2. Główną przyczyną nieprawidłowości było finansowanie ze środków dotacji przekazanej w 2022 r. wydatków dotyczących działań realizowanych przed dniem zawarcia umowy o dofinansowanie, tj. przed dniem 16 listopada 2022 r., dokonywanie przez Spółkę zapłaty ze środków dotacji udzielonej na realizację działań w 2022 r. za działania realizowane w 2023 r. oraz przed faktycznym ich zrealizowaniem, a także sfinansowanie podatku od towarów i usług VAT, pomimo, iż z uwagi na jego odliczanie przez Spółkę od faktur zakupu nie był wydatkiem kwalifikowalnym.

Część dokumentów księgowych zostało wystawionych przed datą zawarcia umowy o dofinansowanie. Duża część wystawionych w 2022 r. dowodów księgowych dotyczyła zaliczek, ustalonych niejednokrotnie na poziomie 40-76% w ramach zawartych w ostatnich dniach grudnia 2022 r. umów z kontrahentami. Zaliczki były wpłacane przed rozpoczęciem realizacji tych umów, a nawet w dniu ich zawarcia. Zdarzało się także aneksowanie danej umowy, w celu zwiększenia kwoty zaliczki. W umowach nie zabezpieczano zwrotu zaliczek w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania umów. W takiej sytuacji zapłacone w tak dużych kwotach zaliczki tworzyły ogromne ryzyko niezrealizowania zamówień, utraty środków publicznych oraz nieosiągnięcia planowanego celu w przypadku niewykonania tych umów.

Niedopuszczalnym, a także niezgodnym z zasadą roczności budżetu było sfinansowanie w 2022 r. zaliczek na poczet działań przyszłych okresów, tj. w roku 2023, w szczególności działań promocyjnych, obsługi badań i kontroli antydopingowej na III Igrzyskach Europejskich w 2023 r., najmu obiektów sportowych i pozasportowych, zakupu sprzętu sportowego, czynszu najmu siedziby Spółki (miejsc parkingowych, wyposażenia biurowego, infrastruktury IT, serwisu sprzątającego oraz opłat eksploatacyjnych) w miesiącach styczeń – maj 2023 r. Tym bardziej, że Spółka w 2023 r. otrzymała kolejną dotację celową przeznaczoną na realizację działań w roku 2023. Należy dodatkowo podkreślić, że rozliczone zaliczki nie stanowiły kosztów Spółki badanego okresu, katalog kosztów stanowiący załącznik do umowy o dofinansowanie nie przewidywał takich wydatków, a zatem zaliczki nie mogły być sfinansowane ze środków z dotacji budżetowej przekazanej w 2022 r.

Negatywnie należy ocenić sfinansowanie ze środków z dotacji podatku od towarów i usług (VAT). Spółka jest czynnym podatnikiem podatku od towarów i usług, co potwierdzają składane miesięczne rozliczenia VAT w formie Jednolitego Pliku Kontrolnego (JPK). Spółka nie poinformowała Ministra o fakcie odliczania podatku VAT od faktur zakupu sfinansowanych ze środków dotacji budżetowej.

Należy wskazać, że podatek od towarów i usług (VAT) jest w przypadku dotacji kosztem kwalifikowalnym tylko wówczas, gdy jest on faktycznie i ostatecznie ponoszony przez beneficjenta, oraz że beneficjent nie ma prawnej możliwości odliczenia podatku naliczonego od podatku należnego w jakiegokolwiek części, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 marca

2004 r. o podatku od towarów i usług⁷. Zatem w przypadku odliczenia przez podmiot podatku VAT, podatek ten nie jest kosztem i nie mógł być sfinansowany ze środków dotacji. W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że kwota VAT podlegająca zwrotowi do Ministerstwa Sportu i Turystyki⁸ na konto wskazane w umowie o dofinansowanie wynosiła łącznie 3 481 112,96 zł. Spółka dokonała zwrotu powyższej kwoty w dniu 12 marca 2024 r., tj. po zakończeniu czynności kontrolnych.

Z uwagi na powyższe, pozostała kwota w wysokości 17 286 835,70 zł netto jako wydatkowana w nadmiernej wysokości podlega, na podstawie art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, zwrotowi do Ministerstwa na konto wskazane w umowie o dofinansowanie.

3. Negatywnie należy ocenić stosowaną przez Spółkę praktykę dokonywania płatności z różnych kont oraz stosowanie mechanizmu refundacji wydatków prefinansowanych ze środków własnych, pomimo posiadania środków dotacji na koncie wskazanym w umowie o dofinansowanie. Wydatki ponoszone w ramach danej umowy o dofinansowanie powinny być dokonywane jedynie z konta wskazanego w umowie. Powyższe uniemożliwiało zweryfikowanie po zapisach na koncie bankowym prawidłowości dokonywania płatności ze środków dotacji.

4. Spółka nierzetelnie wywiązała się z określonego w § 4 umowy o dofinansowanie obowiązku prowadzenia wyodrębnionej ewidencji finansowo-księgowej środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków na realizację zadania publicznego zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o rachunkowości, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych. Spółka utworzyła konta księgowe wyodrębnione dla środków dotacji, jedynie w ramach dwóch kont zespołu: „2” i „5”. W ramach pozostałych zespołów kont: „0”, „3”, „6”, „7” księgowano środki dotacji wspólnie ze środkami własnymi Spółki. Ponadto sześć dowodów księgowych nie zostało zaksięgowanych w księgach rachunkowych, a dwie listy płac dotyczące wynagrodzeń w ramach kosztów pośrednich oraz jeden dowód księgowy dotyczący podróży służbowej zostały zaksięgowane na koncie dedykowanym środkom własnym. Stwierdzono także błędy w kwalifikowaniu poszczególnych wydatków na odpowiednie konta księgowe.

5. Kontrolą objęto wszystkie wydatki, udokumentowane 174 dowodami księgowymi. Przeprowadzona kontrola finansowa wydatków sfinansowanych ze środków dotacji wykazała nierzetelne opisy dowodów księgowych, w szczególności:

- nieprecyzyjne dokonywanie opisów merytorycznych,
- nieopisywanie celu podróży w dokumentach dotyczących delegacji,
- nieumieszczanie dat przy podpisach i zatwierdzeniach (większość przypadków),
- dokonywanie skreśleń lub korekt danych bez daty i podpisu osoby dokonującej korekty,
- niezamieszczanie przeliczników walutowych (kilka przypadków),
- zatwierdzanie dokumentów księgowych po dacie dokonania płatności (kilka przypadków).

⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 1570, z późn. zm.

⁸ Dalej: „MSiT” albo „Ministerstwo”.

Ponadto:

- dokonywanie płatności z innego konta bankowego niż przypisane do umowy o dofinansowanie i następnie dokonywanie refundacji ze środków z dotacji (większość przypadków),
- dokonywanie przelewów przed datą wystawienia dowodu księgowego (kilka przypadków).

Na dużej części zbadanych dowodów księgowych umieszczono błędną lub nie umieszczono w ogóle klauzuli informacyjnej, wymaganej § 4 ust. 2 umowy o dofinansowanie.

6. Postępowania o udzielenie zamówień publicznych oraz administrowanie platformy zakupowej były prowadzone przez Spółkę w sposób nierzetelny. W części postępowań Spółka nie zapewniła przejrzystości postępowania oraz równego traktowania wszystkich potencjalnych wykonawców/dostawców. Ogłoszenia o udzielanym zamówieniu zamieszczane były w sposób przypadkowy i wybiórczy.

Stwierdzone, na podstawie analizy danych zamieszczonych na platformie zakupowej, nieprawidłowości dotyczyły: otwarcia oferty przed terminem na składanie ofert, nieokreślenia dat otwarcia ofert, zawierania umów z wykonawcami/ dostawcami przed upływem terminu składania ofert wskazanym na platformie zakupowej i/lub datą zamieszczenia wyników danego postępowania, a także umieszczania postępowań w nieprawidłowych zakładkach platformy zakupowej. Ponadto Spółka na platformie zakupowej zamieściła jedynie część postępowań o udzielenie zamówienia, błędnie interpretując, że obowiązek publikacji dotyczy jedynie zamówień o wartości powyżej 130 000,00 zł netto.

7. Negatywnie należy ocenić dokonywanie ze środków dotacji wpłat zaliczek na poczet zakupu sprzętu i urządzeń sportowych dotyczących trzech dyscyplin sportowych, tj.: koszykówki 3x3, tenisa stołowego i wspinaczki sportowej.

Sprzęt i urządzenia sportowe, na poczet zakupu których zostały wpłacone zaliczki nie został dostarczony do końca 2022 r., ich zakup i dostawa do Spółki zostały zrealizowane dopiero w 2023 r.

Zdaniem kontrolerów, pomimo, iż w trakcie dokonanych 29 listopada 2023 r. oględzin potwierdzono, że sprzęt i urządzenia sportowe zostały faktycznie dostarczone i nie zostały zbyte, to z uwagi na termin ich dostarczenia prawnie niedopuszczalnym było sfinansowanie zapłaty tych zaliczek przez Spółkę ze środków dotacji z budżetu państwa udzielonej na realizację działań w 2022 r.

Z uwagi na powyższe, wydatki poniesione w formie zaliczek na zakup sprzętu i urządzeń sportowych w łącznej kwocie 157 939,97 zł netto jako dokonane w nadmiernej wysokości podlegają, na podstawie art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych zwrotowi do Ministerstwa na konto wskazane w umowie o dofinansowanie wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

8. Negatywnie należy ocenić udokumentowanie zaraportowanych przez Spółkę w Sprawozdaniu za rok 2022 osiągniętych celów i rezultatów realizacji działań w 2022 r. Realizacja przez Spółkę celów w 2022 r. określonych w programie dofinansowania polegała na przeprowadzaniu działań promocyjnych, których zadaniem było zwiększenie rozpoznawalności wydarzenia III Igrzyska Europejskie w 2023 r.

Z przedstawionych w toku kontroli dokumentów wynika, że w większości przypadków Spółka podejmowała działania promocyjne, jednakże nie prowadziła badania ich zasięgów oraz nie monitorowała ich efektywności. Zatem w ocenie kontroli takie działania budzą wątpliwość co do zasadności przeprowadzonych działań promocyjnych, a także ich finansowania. Ponadto wskazują na nierzetelność Spółki w zakresie sprawozdawczości dotyczącej uzyskanych efektów działań finansowanych ze środków publicznych.

9. Spółka wypełniła obowiązki sprawozdawcze, jednakże Sprawozdanie zostało przekazane z jednodniowym opóźnieniem. Sprawozdanie zawierało nierzetelne dane dotyczące liczby osób finansowanych z dotacji w kosztach bezpośrednich i pośrednich, a także zaraportowano osiągnięte cele i rezultaty realizacji działań promocyjnych, pomimo nieprzeprowadzenia badań ich zasięgów oraz niemonitorowania ich efektywności.

USTALENIA I OCENY

10. Spółka IE 2023 jest spółką celową, posiadającą osobowość prawną. Została utworzona przez Województwo Małopolskie oraz Gminę Miejską Kraków, na podstawie ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa⁹ oraz ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o wsparciu przygotowania III Igrzysk Europejskich w 2023 r.¹⁰. Celem działalności Spółki było przygotowanie i realizacja przedsięwzięć oraz wykonywanie zadań związanych z organizacją III Igrzysk Europejskich w 2023 r.¹¹. Spółka mogła również wykonywać zadania z zakresu koordynowania, kontroli przygotowania i realizacji przedsięwzięć oraz innych przygotowań do Igrzysk.

Na realizację powyższego zadania publicznego w 2022 r. Spółka otrzymała dofinansowanie ze środków budżetu państwa w ramach Programu dofinansowania, ogłoszonego przez ministra właściwego ds. kultury fizycznej.

Program wsparcia przygotowania i organizacji III Igrzysk Europejskich w 2023 roku

11. Minister właściwy ds. kultury fizycznej, na podstawie art. 7 ust. 3 i 6 ustawy o wsparciu przygotowania III IE 2023 oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 stycznia 2022 r. w sprawie wykazu przedsięwzięć III Igrzysk Europejskich w 2023 roku¹², ogłosił Program wsparcia przygotowania i organizacji III Igrzysk Europejskich w 2023 roku.

Zgodnie z Programem, dofinansowaniu miały podlegać zadania związane z przygotowaniem i organizacją Igrzysk, polegające na wykonaniu przedsięwzięć wymienionych w załączniku do rozporządzenia, określonych jako „Inne przedsięwzięcia”.

Wydatki kwalifikowane miały obejmować:

- 1) usługi ochrony fizycznej obiektów i terenów, na których będą przeprowadzane III IE 2023;
- 2) organizację Ceremonii Otwarcia i Zamknięcia Igrzysk oraz innych ceremoniałów wynikających z regulaminu i protokołu sportowego Igrzysk;
- 3) zakup strojów oficjalnych na potrzeby przeprowadzenia III IE 2023;

⁹ Dz.U. z 2022 r. poz. 2094, z późn. zm.

¹⁰ Dz. U. z 2023 r. poz. 851, z późn. zm.; dalej: „ustawa o wsparciu przygotowania IE 2023” albo „ustawa o wsparciu”.

¹¹ Dalej: „III Igrzyska Europejskie w 2023 r.” albo „Igrzyska” albo „III IE 2023”.

¹² Dz.U. z 2022 r. poz. 145, z późn. zm.

- 4) usługi świadczone dla uczestników oraz osób zaangażowanych w organizację i przeprowadzenie III IE 2023;
- 5) budowę i wyposażenie tymczasowych aren sportowych oraz usługi wynajmu i magazynowania elementów zabudowy tymczasowej na potrzeby organizacji i przeprowadzenia III IE 2023;
- 6) usługi porządkowe, sprzątanie i odbiór odpadów w związku z przeprowadzaniem Igrzysk;
- 7) zakup lub wynajem sprzętu IT, technicznego i sportowego na potrzeby organizacji i przeprowadzenia III IE 2023;
- 8) promocję III IE 2023;
- 9) organizację zawodów i wydarzeń sportowych podczas III IE 2023;
- 10) zapewnienie opieki medycznej w związku z organizacją i przeprowadzeniem III IE 2023;
- 11) produkcję sygnału telewizyjnego, obsługę techniczną mediów.

Zgodnie z Programem wysokość kosztów pośrednich nie mogła przekroczyć 7% kosztów bezpośrednich dotacji, natomiast w ramach kosztów pośrednich maksymalnie 80% kwoty dotacji mogło być przeznaczone na wynagrodzenia osobowe, bezosobowe i pochodne od wynagrodzeń za obsługę zadania (rozdział V pkt 6 i 7).

[Akta kontroli: str. 19-37, 477-564, elektroniczny nośnik danych]

Rachunek bankowy

12. Dotacja celowa w 2022 r. została przekazana na wskazany w umowie o dofinansowanie rachunek bankowy nr 23 1020 2892 0000 5902 0830 3382, prowadzony w PKO Bank Polski w dwóch transzach¹³, w łącznej kwocie 22 696 000,00 zł.

Zgodnie z postanowieniami § 3 ust. 13 umowy o dofinansowanie, Spółka była jedynym posiadaczem rachunku bankowego wskazanego w umowie i utrzymała go do chwili ostatecznych rozliczeń z Ministrem. Na dzień wpływu środków z dotacji przekazanej w 2022 r. oraz na dzień 31 grudnia 2022 r. saldo rachunku wynosiło 0,00 zł. Analiza operacji na koncie bankowym nie wykazała odsetek od środków z dofinansowania, które podlegałyby zwrotowi do MSiT jako nieprzewidziany dochód.

W trakcie kontroli ustalono, że Spółka stosowała niedozwolony mechanizm dokonywania płatności dotyczących poszczególnych wydatków realizowanych w ramach umowy o dofinansowanie w 2022 r. z różnych kont bankowych Spółki, a następnie zbiorczo zrefundowała poniesione wydatki z konta przypisanego dla środków z dotacji¹⁴. Jedynie 23 płatności zostały dokonane z konta wyodrębnionego dla środków z dotacji.

Prezes Zarządu Spółki wyjaśnił, że „...Po analizie dokonywanych płatności można przyjąć, że główną przyczyną dokonywania płatności dotyczących poszczególnych wydatków realizowanych w ramach umowy o dofinansowanie w 2022 r. z różnych kont bankowych Spółki, a następnie zbiorcze zrefundowanie poniesionych wydatków z konta przypisanego do środków dotacji mogło wynikać z kilku czynników. W pierwszej kolejności wskazać należy czas w jakim Spółka działała. Wszystkie czynności miały miejsce w końcu pierwszego roku obowiązywania umowy. Koniecznym jest wskazanie, że środki przekazane MSiT trafiły do Spółki w dwóch transzach. Pierwsza miała miejsce w końcu listopada a kolejna w połowie grudnia. Dlatego też

¹³ I transza: z 21.11.2022 r. w kwocie 10 000 000,00 zł, II transza: z 14.12.2022 r. w kwocie 12 696 000,00 zł.

¹⁴ Przelew z 30.12.2022 r. w kwocie 2 737 427,87 zł.

musieliśmy podejmować szybkie decyzje tak by nie narazić się na zarzut niewykorzystania środków. Tym samym część poniesionych wydatków w ramach realizowanej umowy została zapłacona z innych rachunków bankowych. Dodatkowo pragnę zauważyć, że wydatki ponoszone chociażby na wypłatę wynagrodzeń oraz wszelkich związanych z tym płatności jak składki na ubezpieczenia czy zaliczka na podatek zawsze podlega refundacji analiza płatności wykazała, że z całej puli przyznaných środków refundacja objęła ok 10%...”.¹⁵

Negatywnie należy ocenić stosowaną przez Spółkę praktykę dokonywania płatności z różnych kont oraz stosowanie mechanizmu refundacji wydatków prefinansowanych ze środków własnych, pomimo posiadania środków dotacji na koncie wskazanym w umowie o dofinansowanie. Wydatki ponoszone w ramach danej umowy o dofinansowanie powinny być dokonywane jedynie z konta wskazanego w umowie. Powyższe uniemożliwiało zweryfikowanie po zapisach na koncie bankowym prawidłowości dokonywania płatności ze środków dotacji.

[Akta kontroli: str. 42-44, 47-48, 461-466, 565-574, 1072-1161, elektroniczny nośnik danych]

Ewidencja księgowa środków dotacji

13. Spółka posiadała zasady (politykę) rachunkowości oraz zakładowy plan kont wprowadzone uchwałą Zarządu Spółki¹⁶, spełniające wymogi określone w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁷. Polityka rachunkowości zawierała nieaktualne zapisy, w szczególności dotyczące prowadzenia ksiąg rachunkowych przez podmiot zewnętrzny. Faktycznie księgi rachunkowe prowadzone były w siedzibie Spółki przy użyciu programu finansowo-księgowego.

Spółka nierzetelnie wywiązała się z określonego w § 4 umowy o dofinansowanie obowiązku prowadzenia wyodrębnionej ewidencji finansowo - księgowej środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków na realizację zadania publicznego zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o rachunkowości, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych. Spółka utworzyła konta księgowe wyodrębnione dla środków dotacji, jedynie w ramach dwóch kont zespołu: „2” i „5”. W ramach pozostałych zespołów kont: „0”, „3”, „6”, „7” księgowano środki dotacji wspólnie ze środkami własnymi Spółki. Ponadto pięć dowodów księgowych w łącznej kwocie 37 118,36 zł nie zostało ujętych w księgach rachunkowych Spółki, a jeden dowód księgowy w kwocie 3 097,13 zł został błędnie zaksięgowany na koncie dedykowanym środkom własnym.

14. Wpływ środków z dotacji na wyodrębniony rachunek bankowy Spółka księgowała na koncie 130-20 (analityka) „PKO BP 23-3382 (MSIT)” w korespondencji z kontem 705-2 „Dotacja MSIT na Igrzyska”. Dowody księgowe dokumentujące poniesione wydatki sfinansowane z dotacji dotyczące roku 2022 były księgowane w następujący sposób:

- środki trwałe niskocenne – na koncie środków trwałych zespołu 0 „014”, a następnie spisane w koszty rodzajowe zespołu 4 i poprzez konto techniczne 490, na odpowiednie konto kosztowe zespołu 5 w kwocie 13 008,13 zł;

¹⁵ Wyjaśnienia Prezesa Zarządu Spółki z 18.10.2023 r.

¹⁶ Uchwała Zarządu Spółki Igrzyska Europejskie 2023 sp. z o.o. w organizacji z dnia 20.12.2021 r. w sprawie: przyjęcia Polityki rachunkowości Spółki.

¹⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 120, z późn. zm., dalej: „ustawa o rachunkowości”.

- wartości niematerialne i prawne - na koncie wartości niematerialne i prawne zespołu 0 „020”, a następnie spisane w koszty rodzajowe zespołu 4 i poprzez konto techniczne 490, na odpowiednie konto kosztowe zespołu 5 w łącznej kwocie 9 911,43 zł;
- zakupy sprzętu sportowego i materiałów promocyjno-reklamowych - na koncie zaliczek, materiałów na magazynie zespołu 3 (analityka) „300-1-8-1” - *Kampanie krajowe i międzynarodowe* w kwocie 36 198,00 zł, „300-1-7-20” - *Wspinaczka sportowa* w kwocie 71 144,54 zł, „300-1-7-18” - *Tenis stołowy* w kwocie 66 261,63 zł, „300-1-7-10” - *Koszykówka 3x3* w kwocie 20 533,80zł, w łącznej kwocie 194 137,97 zł;
- zakupy towarów i usług oraz wynagrodzenia - na kontach kosztów rodzajowych zespołu 4 (w odniesieniu do wydatków współfinansowanych z różnych źródeł bez uwzględnienia źródła finansowania), a następnie, poprzez konto techniczne 490, na odpowiednie konta kosztowe zespołu 5 w łącznej kwocie 1 718 201,07 zł. Wynagrodzenia w kosztach pośrednich w kwocie 238 712,36 zł nie zostały przeksięgowane na konto zespołu „5”.
- różnice kursowe - na kontach zespołu 7 „757-1” w ogólnej kwocie 285,02 zł.

Dowody księgowo dokumentujące poniesione wydatki sfinansowane z dotacji w 2022 r. dotyczące roku 2023 zostały zaksięgowane na kontach zespołu 6 - rozliczenia międzyokresowe, w łącznej kwocie 17 000 415,57 zł.¹⁸

VAT z faktur zakupu dokumentujących wydatki poniesione ze środków z dotacji (VAT naliczony), został zaksięgowany na koncie zespołu 2 - rozrachunki z tytułu VAT „221-6-2”, w łącznej kwocie 3 481 112,96 zł.

Analiza zapisów na kontach księgowych wykazała, że sześć dowodów księgowych, w tym dotyczące promocji, usługi pocztowej i cztery różnice kursowe nie zostały zaksięgowane w księgach rachunkowych, a dwie listy płac dotyczące wynagrodzeń w ramach kosztów pośrednich oraz jeden dowód księgowy dotyczący podróży służbowej zostały zaksięgowane na koncie dedykowanym środkom własnym. Łączna kwota wydatków niezaksięgowanych lub błędnie zaksięgowanych wynosi 278 927,85 zł¹⁹. Stwierdzono także błędy w kwalifikowaniu niektórych wydatków na odpowiednie konta księgowo.

Dla kont zespołu: „0”, „3”, „6”, „7” nie prowadzono wyodrębnionej ewidencji księgowo dla dotacji MSiT.

Prezes Spółki w odpowiedzi na zadane pytanie²⁰ nie wyjaśnił przyczyn nierzetelnego prowadzenia ewidencji księgowo oraz niewyodrębnienia ewidencji księgowo dla środków dotacji w sposób umożliwiający pełną weryfikację dokonanych wydatków z podziałem na źródła ich finansowania.

¹⁸ Przeprowadzona kontrola poniesionych przez Spółkę wydatków wykazała, że faktyczna łączna kwota wydatków dotyczących roku 2023 wyniosła 17 036 841,30 zł.

¹⁹ Pozycje rozliczenia dotacji: 8.1.26 w kwocie 36 900,00 zł, 12.2a.10 w kwocie 19,85 zł, 12.7b.11 w kwocie (-2,14 zł), 12.7b.11 w kwocie 74,21 zł, 12.7b.12 w kwocie 74,82 zł, 12.7b.1 w kwocie 101,62 zł, 12.3-5 w kwocie 238 712,36 zł, 12.7b.6 w kwocie 3 097,13 zł.

²⁰ Wyjaśnienia Prezesa Zarządu z 26.10.2023 r.

Nieprowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej środków z dotacji stanowiło naruszenie obowiązku określonego w art. 152 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz w § 4 umowy o dofinansowanie.

[Akta kontroli: 461-466, 575-697, elektroniczny nośnik danych]

Podatek od towarów i usług VAT

15. W trakcie kontroli ustalono, że Spółka jest czynnym podatnikiem podatku od towarów i usług, co potwierdzają składane miesięczne rozliczenia VAT w formie Jednolitego Pliku Kontrolnego (dalej: JPK)²¹, w których Spółka wykazała VAT naliczony od faktur zakupu oraz obniżyła VAT należny od faktur sprzedaży. Dodatkowo ustalono, że w ewidencji finansowo-księgowej Spółki koszty finansowane ze środków z dotacji budżetowej 2022 r. były księgowane na kontach kosztowych w kwotach netto, a VAT księgowany był na koncie bilansowym VAT (221-6-1) oraz wykazywany w rejestrze VAT w celu odliczenia.

W trakcie realizacji umowy o dofinansowanie Spółka nie poinformowała Ministra o fakcie odliczania podatku VAT od faktur zakupu sfinansowanych ze środków dotacji budżetowej. W takiej sytuacji, w celu wyeliminowania ryzyka podwójnego finansowania ze środków publicznych, dotacja powinna zostać ponownie przeliczona i przeznaczona jedynie na sfinansowanie wydatków związanych z realizacją zadania w kwotach netto.

Należy wskazać, że podatek od towarów i usług (VAT) jest w przypadku dotacji kosztem kwalifikowalnym tylko wówczas, gdy jest on faktycznie i ostatecznie ponoszony przez beneficjenta, oraz że beneficjent nie ma prawnej możliwości odliczenia podatku naliczonego od podatku należnego w jakiegokolwiek części, zgodnie z przepisami ustawy o podatku od towarów i usług. Zatem w przypadku odliczania przez podmiot podatku VAT, podatek ten nie jest kosztem i nie mógł być sfinansowany ze środków dotacji.

Z uwagi na powyższe podatek od towarów i usług (VAT) od wydatków sfinansowanych ze środków dotacji budżetowej przekazanej w 2022 r. należało uznać w całości za wydatek niekwalifikowany, dokonany w nadmiernej wysokości.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że kwota VAT podlegająca zwrotowi do Ministerstwa na konto wskazane w umowie o dofinansowanie wynosiła łącznie 3 481 112,96 zł. Spółka dokonała zwrotu powyższej kwoty w dniu 12 marca 2024 r., tj. po zakończeniu czynności kontrolnych.

[Akta kontroli: 40-41,461-466, 700-719, elektroniczny nośnik danych]

Udzielanie zamówień przez Spółkę

16. Postępowania o udzielenie zamówień publicznych oraz administrowanie platformy zakupowej były prowadzone przez Spółkę w sposób nierzetelny. W części postępowań Spółka nie zapewniła przejrzystości postępowania oraz równego traktowania wszystkich potencjalnych wykonawców/dostawców. Spółka na platformie zakupowej zamieściła jedynie część postępowań o udzielenie zamówienia, błędnie interpretując, że obowiązek publikacji dotyczy jedynie zamówień o wartości powyżej 130 000,00 zł (netto). Ponadto negatywnie należy ocenić nieokreślenie w części umów z kontrahentami warunków mających wpływ na prawidłową realizację zamówienia, w szczególności nieokreślenie kar umownych z tytułu

²¹ JPK_VAT za XI 2022 z 27.12.2022 r., JPK_VAT za XII 2022 z 25.01.2023 r.

niewykonania, bądź nienależytego wykonania zamówienia i tym samym nienależytego zabezpieczenia interesu Skarbu Państwa.

17. W celu umożliwienia sprawnego i terminowego wykonania przedsięwzięć związanych z przygotowaniem i organizacją III Igrzysk Europejskich w 2023 r. została uchwalona ustawa o wsparciu przygotowania III Igrzysk Europejskich w 2023 roku. Ustawa w art. 5 ust. 1 określiła, że jeżeli wartość zamówienia jest niższa niż progi unijne w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych²², to do zamówień związanych z przygotowaniem i realizacją przedsięwzięć nie stosuje się ustawy Pzp.

Jednocześnie, w art. 5 ust. 2 ustawy o wsparciu ustawodawca nałożył na zamawiającego minimalne obowiązki do stosowania, przy udzielaniu zamówień związanych z przygotowaniem i realizacją przedsięwzięć, w szczególności: obowiązek zamieszczania ogłoszenia o udzielanym zamówieniu na swojej stronie podmiotowej BIP, zapewnienia przejrzystości postępowania i równego traktowania podmiotów zainteresowanych realizacją zamówienia oraz uwzględnienia okoliczności mogących mieć wpływ na jego udzielenie, a także obowiązek niezwłocznego zamieszczenia na stronie internetowej BIP informacji o udzieleniu zamówienia.

18. Spółka IE 2023 sp. z o.o. opracowała wewnętrzną procedurę udzielania zamówień publicznych określającą zasady udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza 130 000,00 zł (netto), jest równa lub przekracza 130 000,00 zł (netto) oraz zasady planowania zamówień publicznych i sprawozdawczości z ich realizacji w zakresie wszystkich zamówień publicznych udzielanych przez Spółkę²³.

Zgodnie z § 3 Regulaminu wnioskodawca²⁴ miał ustalać, z należytą starannością, wartość zamówienia. Potwierdzeniem szacowania wartości zamówienia mogły być: notatka służbowa, wygenerowany plik ze stron internetowych, protokół ze wstępnej konsultacji lub opinia biegłego i zapytania cenowe skierowane do potencjalnych wykonawców.

19. W postępowaniach o wartości poniżej 130 000,00 zł, Wniosek w sprawie realizacji zamówienia po potwierdzeniu zabezpieczenia środków finansowych akceptowany miał być przez co najmniej dwóch członków Zarządu Spółki lub przez osobę upoważnioną przez Zarząd.

W Spółce obowiązywał następujący podział zamówień:

- a) do 10 000,00 zł – przy wyborze wykonawcy wymagany miał być protokół do faktury zawierający uzasadnienie wydatku,
- b) w przedziale 10 000,00 zł - 80 000,00 zł - przy wyborze wykonawcy dopuszczalne miało być przeprowadzenie rozeznania rynku potwierdzone odpowiednią notatką,
- c) w przedziale 80 000,00 zł - 130 000,00 zł – zapytania ofertowe miały być skierowane do co najmniej trzech potencjalnych wykonawców lub zamieszczone w BIP lub na platformie zakupowej, uzyskując minimum jedną ofertę, potwierdzone odpowiednią notatką.

²² Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, z późn. zm., dalej: „ustawa Pzp”.

²³ Regulamin udzielania zamówień publicznych w Igrzyska Europejskie 2023 sp. z o.o., wprowadzony uchwałą nr 39/2022 Zarządu IE z 14.10.2022 r., dalej: „Regulamin”.

²⁴ Kierownik merytorycznej komórki organizacyjnej lub zespół Kierowników.

Dla zamówień o wartości równej lub przekraczającej kwotę 10 000,00 zł wymagane było zawarcie umowy pisemnej.

20. W postępowaniach o wartości równej lub przekraczającej 130 000,00 zł, sporządzony Wniosek o wszczęcie postępowania wymagał potwierdzenia przez Głównego Księgowego zabezpieczenia środków finansowych i zatwierdzenia przez Kierownika Zamawiającego (co najmniej dwóch członków Zarządu Spółki, jednego członka Zarządu Spółki wraz z Prokurentem lub przez osobę upoważnioną przez Zarząd). Postępowanie o udzielenie zamówienia przeprowadzać miała Komisja przetargowa powołana przez Kierownika Zamawiającego.

Należy wskazać, że ustalona przez Spółkę wewnętrzna procedura nie wypełniała określonego w ustawie o wsparciu obowiązku publikowania postępowań związanych z przygotowaniem i realizacją III IE 2023. Ograniczenie przez Spółkę publikacji jedynie do zamówień o wartości powyżej 130 000,00 zł w sposób obiektywny ograniczało przejrzystość postępowań oraz naruszało określoną w ustawie zasadę równego traktowania podmiotów zainteresowanych realizacją zamówienia. Takie ograniczenie dostępu innych podmiotów ograniczało także zasadę konkurencyjności, co w konsekwencji mogło wpływać na cenę zamówienia.

21. Na próbie 14²⁵ zamieszczonych na platformie zakupowej i wybranych do kontroli postępowań o udzielenie zamówienia ustalono, że Spółka nierzetelnie administrowała platformę zakupową. Ogłoszenia o udzielanym zamówieniu zamieszczane były w sposób przypadkowy i wybiórczy.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- w jednym przypadku otwarcia oferty w dniu 16 grudnia 2022 r., tj. przed terminem na składanie ofert, tj. 21 grudnia 2022 r.²⁶. Powyższe mogło wpłynąć na ostateczne rozstrzygnięcie i wybór konkretnej oferty. Otwarcie oferty przed terminem stanowi naruszenie § 5 ust. 1 pkt 2 tj. ustawy o wsparciu, przez co Spółka nie zapewniła przejrzystości postępowania i równego traktowania podmiotów zainteresowanych realizacją zamówienia;
- w większości przypadków, postępowania zakończone wyborem podmiotu zostały nieprawidłowo umieszczone w zakładce *postępowania po terminie* lub w zakładce *postępowania unieważnione*, co mogło wprowadzać w błąd osoby zainteresowane i inne obserwujące, co do wyniku postępowań;
- zawierania umów z wykonawcami/ dostawcami przed upływem terminu składania ofert wskazanym na platformie zakupowej i/ lub datą zamieszczenia wyników danego postępowania.

[Akta kontroli: str. 720-960, elektroniczny nośnik danych]

²⁵ Nr ogłoszenia na platformie zakupowej: ID: 678739, ID: 699843, ID: 682705, ID: 685843, ID: 702236, ID: 708121, ID: 710763, ID: 727042, ID: 702686, ID: 710762, ID: 727617, ID: 710766, ID: 710764, ID: 708145.

²⁶ Postępowanie 7.REG.SPORT.2022; Nr ogłoszenia na platformie zakupowej ID: 702686, [https:// platforma zakupowa.pl/transakcja/702686](https://platforma.zakupowa.pl/transakcja/702686) (stan na 20.12.2023 r.).

Prawidłowość realizacji i dokonywania wydatków w 2022 roku w ramach umowy o dofinansowanie

Umowa o dofinansowanie realizacji zadania publicznego (aneksy)

Spółka terminowo, tj. 10 listopada 2022 r. (data nadania)²⁷, złożyła wniosek o dofinansowanie realizacji zadania z udziałem środków finansowych z budżetu państwa. Wniosek zawierał wszystkie określone w Programie dofinansowania informacje i załączniki. Spółka wnioskowała o przyznanie dofinansowania w kwocie 193 766 600,00 zł. Koszt ogólny zadania publicznego miał wynosić 204 266 600,00 zł, w tym środki finansowe z innych źródeł (Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego) miały wynosić 10 500 000,00 zł.

Po dokonaniu oceny wniosku²⁸, minister właściwy ds. kultury fizycznej przyznał Spółce dotację we wnioskowanej wysokości 193 766 600,00 zł – na podstawie umowy o dofinansowanie, w tym kwota 22 696 000,00 zł do wykorzystania w 2022 r., a kwota 171 070 600,00 zł w 2023 r.

W umowie zostały określone szczegółowe warunki oraz zadania i obowiązki Spółki.

Termin realizacji zadania publicznego ustalono od dnia podpisania umowy dotacyjnej do dnia 30 września 2023 r. z zastrzeżeniem, że przyznane środki w 2022 r. Spółka miała wykorzystać, poprzez zapłatę za zrealizowane zadanie, od dnia podpisania umowy o dofinansowanie tj. od 16 listopada 2022 r. do 31 grudnia 2022 r.²⁹.

Umowę aneksowano sześciokrotnie³⁰. W ramach zawartych aneksów dokonano aktualizacji zapisów umowy, zakresu rzeczowo-finansowego zadania, zwiększenia kwoty całkowitego kosztu zadania do kwoty 293 534 567,45 zł, kwoty dofinansowania do kwoty 278 569 567,45 zł, kwoty wkładu własnego do kwoty 4 465 000,00 zł. Kwota środków finansowych z innych źródeł, tj. z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego i Gminy Miejskiej Kraków pozostała na niezmiennym poziomie w wysokości 10 500 000,00 zł. Nie dokonano zmiany terminu realizacji zadania.

W wyniku zawarcia aneksów ogólna kwota dofinansowania została zwiększona o 84 802 967,45 zł, tj. z kwoty 193 766 600,00 zł do kwoty 278 569 567,45 zł, w tym kwota 22 696 000,00 zł do wykorzystania w 2022 r., a kwota 255 873 567,45 zł do wykorzystania w 2023 r.

Prawidłowość realizacji i dokonywania wydatków ze środków z dotacji

22. Kontrolą objęto wydatkowanie środków dotacji przekazanej Spółce w 2022 r. w kwocie 22 696 000,00 zł. Zgodnie ze Sprawozdaniem za rok 2022 oraz na podstawie ustaleń kontroli, przekazane środki finansowe zostały wydatkowane w pełnej wysokości.

Badaniu poddano 174 dowody księgowe sfinansowane z dotacji, stanowiące 100% ogólnej kwoty dofinansowania przekazanego w 2022 r.

Dofinansowanie miało być przeznaczone na pokrycie kosztów bezpośrednich i pośrednich związanych z realizacją zadania. Na podstawie zbadanych wydatków stwierdzono istotne

²⁷ W Programie dofinansowania określono termin na składanie wniosków o dofinansowanie do 10.11.2022 r. Zgodnie z Programem za dzień złożenia wniosku określono dzień jego wpływu do Ministerstwa (w przypadku złożenia wniosku osobiście) lub data stempla pocztowego (w przypadku przesyłania wniosku).

²⁸ Notatka z dnia 15.11.2022 r.

²⁹ Przepis § 3 ust. 5 umowy o dofinansowanie.

³⁰ Aneks nr 1 z 24.01.2023 r., Aneks nr 2 z 10.05.2023 r., Aneks nr 3 z 7.09.2023 r., Aneks nr 4 z 8.09.2023 r., Aneks nr 5 z 20.09.2023 r., Aneks nr 6 z 28.09.2023 r.

nieprawidłowości dotyczące wydatkowania środków publicznych w nadmiernej wysokości, na łączną kwotę 20 767 948,66 zł, stanowiącą 91,5% dofinansowania, w tym VAT w kwocie 3 481 112,96 zł, jak i realizacji umowy w sposób niezgodny z jej postanowieniami.

Główną przyczyną nieprawidłowości było finansowanie ze środków dotacji przekazanej w 2022 r. wydatków dotyczących działań realizowanych przed dniem zawarcia umowy o dofinansowanie, tj. przed dniem 16 listopada 2022 r., dokonywanie przez Spółkę zapłaty ze środków dotacji udzielonej na realizację działań w 2022 r. za działania realizowane w 2023 r. oraz przed faktycznym ich zrealizowaniem, a także sfinansowanie podatku od towarów i usług VAT, pomimo, iż z uwagi na jego odliczenie przez Spółkę od faktur zakupu nie był wydatkiem kwalifikowalnym.

23. Zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości dowody księgowe powinny być rzetelne, tj. zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują, kompletne, zawierające co najmniej dane określone w art. 21 ww. ustawy oraz wolne od błędów rachunkowych. Niedopuszczalne jest dokonywanie w dowodach księgowych wymazywania i przeróbek. Wszelkie stwierdzone błędy powinny być poprawione przez skreślenie dotychczasowej treści i wpisanie nowej, z zachowaniem czytelności błędnego zapisu, oraz podpisanie poprawki i umieszczenie daty przez osobę uprawnioną (art. 25 pkt 1 ww. ustawy).

Negatywnie należy ocenić nierzetelne opisywanie dowodów księgowych, w szczególności:

- nieprecyzyjne dokonywanie opisów merytorycznych,
- nieopisywanie celu podróży w dokumentach dotyczących delegacji,
- nieumieszczanie dat przy podpisach i zatwierdzeniach (większość przypadków),
- dokonywanie skreśleń lub korekt danych bez daty i podpisu osoby dokonującej korekty,
- niezamieszczanie przeliczników walutowych (kilka przypadków),
- zatwierdzanie dokumentów księgowych po dacie dokonania płatności (kilka przypadków).

Ponadto:

- dokonywanie płatności z innego konta bankowego niż przypisane do umowy o dofinansowanie i następnie dokonywanie refundacji ze środków z dotacji (większość przypadków),
- dokonywanie przelewów przed datą wystawienia dowodu księgowego (kilka przypadków),
- część dokumentów księgowych zostało wystawionych przed datą zawarcia umowy o dofinansowanie,
- duża część wystawionych w 2022 r. dowodów księgowych dotyczyła zaliczek na poczet przyszłych okresów tj. dotyczyła roku 2023.

Spółka nierzetelnie wywiązała się z obowiązku opisywania dowodów księgowych w zakresie informacji o źródle dofinansowania. Na dużej części zbadanych dowodów księgowych umieszczono błędną lub nie umieszczono w ogóle klauzuli, która zgodnie z wymogiem § 4 ust. 2 umowy o dofinansowanie powinna posiadać brzmienie: „Płatne ze środków budżetu państwa, których dysponentem jest Minister Sportu i Turystyki na podstawie umowy z dnia nr w kwocie zł.”. Powyższe działanie stanowiło naruszenie ww. § 4 ust. 2 umowy o dofinansowanie.

[Akta kontroli: str. 961-1063, elektroniczny nośnik danych]

Wydatki dotyczące działań realizowanych przed dniem zawarcia umowy o dofinansowanie, tj. przed 16 listopada 2022 r.

Zgodnie z § 2 ust. 1 umowy o dofinansowanie termin realizacji zadania ustalono na okres od dnia podpisania umowy o dofinansowanie, tj. od 16 listopada 2022 r. do 30 września 2023 r. Niedopuszczalnym było finansowanie ze środków dotacji działań realizowanych przed dniem zawarcia umowy.

W trakcie kontroli ustalono, że wydatki w łącznej kwocie 251 537,70 zł brutto, w tym VAT 1 543,30 zł, dotyczyły działań realizowanych przed dniem zawarcia umowy o dofinansowanie. Wydatki te obejmowały w szczególności: obsługę prawną, najem samochodu, działania promocyjne, zarządzanie projektem, opłatę parkingową, wynagrodzenia bezpośrednie i pośrednie za okres od 1 listopada 2022 r. do 15 listopada 2022 r.³¹.

Z uwagi na powyższe, wydatki poniesione z dotacji ze środków budżetu państwa na działania realizowane przed dniem zawarcia umowy o dofinansowanie, jako dokonane w nadmiernej wysokości podlegają, na podstawie art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych zwrotowi do Ministerstwa na konto wskazane w umowie o dofinansowanie wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. Kwota zwrotu z powyższego tytułu wynosi 249 994,40 zł netto.³²

[Akta kontroli: 461-466, 1162-1173, 1182-1186, elektroniczny nośnik danych]

Wydatki dotyczące działań opłaconych w 2022 r., a realizowanych w 2023 r.

Po dokonaniu analizy zapisów ewidencji finansowo-księgowej prowadzonej dla środków dotacji udzielonej na realizację zadania w 2022 r. oraz na podstawie badania zawartych z kontrahentami umów i dowodów księgowych dokumentujących poniesione przez Spółkę z dofinansowania wydatki kontrolerzy ustalili, że większość wydatków sfinansowanych w 2022 r. ze środków dotacji budżetowej w łącznej kwocie 20 159 211,01 zł brutto (88,8% ogólnej kwoty dofinansowania), w tym VAT w kwocie 3 122 369,71 zł, dotyczyła działań realizowanych w 2023 r.

Dokonana analiza zapisów w ewidencji finansowo-księgowej wykazała, że środki dotacji z budżetu państwa w łącznej kwocie 15 964 435,36 zł netto³³ zostały, zgodnie z zasadami rachunkowości, zaksięgowane na kontach zespołu „6” (rozliczenia międzyokresowe) i obejmowały w szczególności zaliczki na poczet przyszłych działań promocyjnych, obsługę

³¹ Pozycje rozliczenia dotacji: poz. 2.1-15 w kwocie 111 106,99 zł, poz. 4.1.1 w kwocie 8 450,00 zł, poz. 4.4.11 w kwocie 24,00 zł, poz. 8.1.1 w kwocie 4 870,80 zł (w tym VAT 910,80 zł), poz. 8.1.3 w kwocie 615,00 zł (w tym VAT 115,00 zł), poz. 8.1.5 w kwocie 3 004,59 zł, poz. 12.2a.18 w kwocie 2 767,50 zł (w tym VAT 517,50 zł), poz. 12.7.7b.7 w kwocie 1 342,64 zł, poz. 12.3-5 w kwocie 119 356,18 zł.

³² Podatek VAT w kwocie 1 543,30 zł, uznany w trakcie kontroli za wydatek niekwalifikowany, został zwrócony przez Spółkę do Ministerstwa 12.03.2024 r.

³³ Ustalenie kontroli zostało dokonane na podstawie zapisów w ewidencji księgowej Spółki, przy uwzględnieniu stwierdzonych przez kontrolerów błędów w zapisach.

badan i kontrole antydopingową, najem obiektów sportowych i pozasportowych, najem miejsc parkingowych³⁴.

Ponadto, analiza dowodów księgowych wykazała wydatki, które co prawda nie zostały zaksięgowane na kontach zespołu „6”, ale także dotyczyły działań zrealizowanych w 2023 r. Wydatki te obejmowały w szczególności zaliczki na poczet przyszłych działań promocyjnych, zaliczki na zakup sprzętu sportowego, czynsz najmu siedziby Spółki, miejsc parkingowych, wyposażenia biurowego, infrastruktury IT, serwisu sprząającego oraz opłat eksploatacyjnych w miesiącach styczeń – maj 2023 r.³⁵ Łączna kwota takich wydatków wyniosła 1 319 059,30 zł brutto, w tym VAT 246 653,36 zł.

Powyższe płatności dotyczące działań realizowanych w 2023 r. wynikały z zawartych przez Spółkę w 2022 r. (przede wszystkim w miesiącach listopad – grudzień) umów z kontrahentami, przewidujących gigantyczne, niejednokrotnie na poziomie 40%-76% zaliczki płatne w grudniu 2022 r. dotyczące przyszłych dostaw towarów i usług. Przykładowo, w odniesieniu do Polskiej Agencji Antydopingowej POLADA, zaliczka na poczet obsługi badań i kontroli antydopingowej na III IE 2023 wyniosła aż 76%, tj. 3 000 000,00 zł., a w odniesieniu do Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie zaliczka na poczet najmu infrastruktury i obiektów sportowych w czasie Igrzysk wyniosła ponad 61%, tj. 9 225 000,00 zł.

Zaliczki były wpłacane przed rozpoczęciem realizacji tych umów, a niejednokrotnie nawet w dniu ich zawarcia. Zdarzało się także aneksowanie danej umowy, w celu zwiększenia kwoty zaliczki.

Należy także wskazać, że w większości przypadków prawidłowa realizacja zawartych umów z kontrahentami, polegająca na dostawie w 2023 r., opłaconych niejednokrotnie prawie w całości, zamówionych towarów i usług nie została w tych umowach w żaden sposób zabezpieczona. Zatem zapłata tak dużych zaliczek tworzyła ogromne ryzyko niezrealizowania

³⁴ Pozycje rozliczenia dotacji: poz. 8.1.17 w kwocie 76 216,95 zł (w tym VAT 14 251,95 zł), poz. 8.1.18 w kwocie 428 039,83 zł (w tym VAT 80 087,11 zł), poz. 8.1.19 w kwocie 43 577,14 zł (w tym VAT 8 148,57 zł), poz. 8.1.20 w kwocie 131 733,00 zł (w tym VAT 24 633,00 zł), poz. 8.1.21 w kwocie 1 055 247,75 zł (w tym VAT 197 322,75 zł), poz. 8.1.22 w kwocie 1 035 045,00 zł (w tym VAT 193 545,00 zł), poz. 8.1.23. w kwocie 164 064,04 zł (w tym VAT 30 678,64 zł), 8.1.25 w kwocie 24 600,00 zł (w tym VAT 4 600,00 zł), poz. 9.34.1 w kwocie 2 196 000,00 zł (brak VAT), 9.35.1 w kwocie 804 000,00 zł (brak VAT), poz. 9.36.1 w kwocie 1 186 950,00 zł (w tym VAT 221 950,00 zł), poz. 9.36.2 w kwocie 9 225 000,00 zł (w tym VAT 1 725 000,00 zł), poz. 9.36.3 w kwocie 152 998,00 zł (brak VAT), poz. 9.36.4 w kwocie 385 000,00 zł (w tym VAT 71 991,87 zł), poz. 9.36.5 w kwocie 511 000,00 zł (w tym VAT 37 851,85 zł), poz. 9.36.6 w kwocie 295 200,00 zł (w tym VAT 55 200,00 zł), poz. 9.36.7 w kwocie 344 400,00 zł (w tym VAT 64 400,00 zł), poz. 9.36.8 w kwocie 241 080,00 zł (w tym VAT 45 080,00 zł), 9.36.9 w kwocie 540 000,00 zł (w tym VAT 100 975,61 zł).

³⁵ Pozycje rozliczenia dotacji: poz. 7.10.1 w kwocie 25 256,57 zł (w tym VAT 4 722,77 zł), poz. 7.18.1 w kwocie 81 501,80 zł (w tym VAT 15 240,17 zł), poz. 7.20.1 w kwocie 87 507,78 zł (w tym VAT 16 363,24 zł), poz. 8.1.24 w kwocie 356 896,80 zł (w tym VAT 66 736,80 zł), poz. 12.2b.4 w kwocie 12 392,25 zł (w tym VAT 2 317,25 zł), poz. 12.2b.5, w kwocie 12 392,25 zł (w tym VAT 2 317,25 zł), poz. 12.2b.6, w kwocie 12 392,25 zł (w tym VAT 2 317,25 zł), poz. 12.2b.8 w kwocie 12 207,75 zł (w tym VAT 2 282,75 zł), poz. 12.2b.9 w kwocie 12 207,75 zł (w tym VAT 2 282,75 zł), poz. 12.2b.10 w kwocie 12 207,75 zł (w tym VAT 2 282,75 zł), poz. 12.2b.11 w kwocie 12 207,75 zł (w tym VAT 2 282,75 zł), poz. 12.2b.12 w kwocie 12 207,75 zł (w tym VAT 2 282,75 zł), poz. 12.2b.14 w kwocie 95 421,40 zł (w tym VAT 17 843,03 zł), poz.12.2b.15 w kwocie 95 421,40 zł (w tym VAT 17 843,03 zł), poz.12.2b.16, w kwocie 95 421,40 zł (w tym VAT 17 843,03 zł), poz. 12.2b.17 w kwocie 16 297,50 zł (w tym VAT 3 047,50 zł), poz. 12.2b.18, w kwocie 16 297,50 zł (w tym VAT 3 047,50 zł), poz. 12.2b.19 w kwocie 121 930,82 zł (w tym VAT 22 800,07 zł), poz. 12.2b.20 w kwocie 121 930,82 zł (w tym VAT 22 800,07 zł), poz. 12.2b.21 w kwocie 25 103,32 zł (w tym VAT 4 694,12 zł), poz.12.2b.22 w kwocie 25 103,32 zł (w tym VAT 4 694,12 zł), poz. 12.2b.23 w kwocie 18 917,79 zł (w tym VAT 3 537,47 zł), poz. 12.2b.24 w kwocie 18 917,79 zł (w tym VAT 3 537,47 zł), poz.12.2b.25, w kwocie 18 917,79 zł, (w tym VAT 3 537,47 zł).

zamówień, utraty środków publicznych oraz nieosiągnięcia planowanego celu określonego w umowie o dofinansowanie.

Należy dodatkowo podkreślić, że rozliczone zaliczki nie stanowiły kosztów Spółki badanego okresu, a katalog kosztów stanowiący załącznik do umowy o dofinansowanie nie przewidywał takich wydatków, a zatem zaliczki nie mogły być sfinansowane ze środków z dotacji budżetowej przekazanej w 2022 r.

W § 3 ust. 1 i 2 umowy o dofinansowanie ustalono, że na realizację zadania dotacyjnego w 2022 r. Minister udzielił dotacji celowej w kwocie 22 696 000,00 zł, zaś w odniesieniu do roku 2023 zaplanowana została kwota dotacji w kwocie 171 070 600,00 zł, z zastrzeżeniem poczynionym w ust. 3, tj. że kwotę dotacji na rok 2023 uzależniono od ostatecznej kwoty środków przeznaczonych na ten cel w budżecie państwa, a zobowiązanie Zleceniodawcy miało zostać ustalone w drodze aneksu do umowy. Ostatecznie kwota dotacji udzielonej w 2023 r. wyniosła 255 873 567,45 zł. Zgodnie z brzmieniem § 3 ust. 5 umowy o dofinansowanie, wykorzystanie dotacji udzielonej w 2022 r. miało nastąpić poprzez zapłatę za zrealizowane Zadanie, od dnia podpisania umowy, tj. od 16 listopada 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. Należy dodatkowo wskazać, że wymóg wykorzystania dotacji poprzez zapłatę za zrealizowane zadanie został określony także w art. 168 ust. 4 ustawy o finansach publicznych. Zatem zapłata mogła być dokonana po faktycznym zrealizowaniu działań, których zapłata dotyczyła. Przyznane środki finansowe w odniesieniu do roku 2022, jak i do roku 2023 Zleceniobiorca mógł wydatkować wyłącznie na nieopłacone zobowiązania służące realizacji zadania

Należy podkreślić, że jedną z fundamentalnych zasad budżetowych jest zasada roczności, zakładająca ograniczenie horyzontu czasowego planu budżetowego do roku (zazwyczaj kalendarzowego). Oczywiście, respektowanie tej zasady nie odnosi się wyłącznie do problematyki planowania budżetowego, lecz rodzi także konsekwencje w postaci konieczności zamknięcia operacji finansowych dokonywanych ze środków budżetowych w ustalonym okresie, czyli w granicach roku budżetowego.

Biorąc pod uwagę zasadę roczności budżetu państwa oraz zapisy § 3 ust. 5 umowy o dofinansowanie zobowiązujące do dokonywania wydatków tylko i wyłącznie za zrealizowane zadania, warunkiem kwalifikowalności wydatków ze środków z dotacji z budżetu państwa jest spełnienie łącznie dwóch warunków, tj. zapłata musiała dotyczyć działań zrealizowanych w 2022 r. i być dokonana do 31 grudnia 2022 r. Brak spełnienia łącznie tych warunków wyłącza możliwość kwalifikowalności wydatku poniesionego ze środków dotacji, co skutkuje obowiązkiem przypisania takich wydatków do zwrotu.

Mając na uwadze dokonane ustalenia kontroli, niedopuszczalnym było dokonywanie przez Spółkę zapłaty ze środków dotacji udzielonej na realizację działań w 2022 r. za działania realizowane w 2023 r. oraz przed faktycznym ich zrealizowaniem. Negatywnie należy także ocenić zawieranie umów z kontrahentami, które nie zabezpieczały w sposób należyty prawidłowej ich realizacji oraz interesu Skarbu Państwa.

Z uwagi na powyższe, wydatki poniesione z dotacji ze środków budżetu państwa na działania realizowane w roku 2023, jako dokonane w nadmiernej wysokości podlegają, na podstawie art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych zwrotowi do Ministerstwa na konto wskazane

w umowie o dofinansowanie wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. Kwota zwrotu z powyższego tytułu wynosi 17 036 841,30 zł netto³⁶.

[Akta kontroli: 1162-1173, 1182-1186, elektroniczny nośnik danych]

Koszty bezpośrednie

Na koszty bezpośrednie poniesiono wydatki w łącznej kwocie 21 447 679,67 zł brutto.

Ceremonia Otwarcia i Zamknięcia oraz inne ceremonie

24. W ramach powyższej kategorii kosztów poniesiono wydatki w łącznej kwocie 222 213,98 zł. Wydatki obejmowały jedynie wynagrodzenia osób obsługujących zadanie publiczne.

Kontrolą objęto piętnaście pozycji księgowych (listy płac), obejmujących wynagrodzenia 43 osób³⁷ na łączną kwotę dofinansowania 222 213,98 zł, stanowiącą 100% środków dotacji poniesionych w 2022 r. w tej kategorii kosztów.

Wynagrodzenia dotyczyły osób ujętych w Wykazie osób zatrudnionych, stanowiącym zał. nr 20 do umowy w kwotach zgodnych z tym Wykazem. Podstawę wypłaty wynagrodzenia stanowiły zawarte umowy o pracę/umowy zlecenia. Realizowane zadania były zgodne z zakresami obowiązków osób zatrudnionych i związane z dofinansowywanym zadaniem publicznym. Do dowodów księgowych (listy płac) załączone były potwierdzenia dokonanych płatności. Wypłaty były dokonywane terminowo, przelewami bankowymi, w kwotach zgodnych z dokumentami stanowiącymi podstawę wypłaty.

W ramach zbadanej kategorii kosztów ustalono, że wynagrodzenia sfinansowane z dotacji w kosztach bezpośrednich obejmowały okres od 1 do 30 listopada 2022 r. Umowa o dofinansowanie została podpisana 16 listopada 2022 r., zatem wydatki obejmujące okres przed zawarciem umowy nie mogą zostać uznane za kwalifikowalne. Z uwagi na powyższe wydatki obejmujące okres od 1 do 15 listopada 2022 r., tj. przed terminem realizacji zadania, jako dokonane w nadmiernej wysokości podlegają, na podstawie art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, zwrotowi do Ministerstwa na konto wskazane w umowie o dofinansowanie. Kwota zwrotu z powyższych tytułów wynosi łącznie 111 106,99 zł.³⁸

[Akta kontroli: 461-466, 1162-1173, 1182-1399, elektroniczny nośnik danych]

Usługi świadczone dla uczestników i innych osób zaangażowanych w organizację i przeprowadzenie IE 2023

25. Na powyższą kategorię kosztów poniesiono wydatki w łącznej kwocie 37 821,09 zł.

Kontrolą objęto wszystkie wydatki sfinansowane z dotacji, udokumentowane 30 dowodami księgowymi.

W 2022 r. usługi obejmowały jedynie pozycję 1 i 4 załącznika 23 do rozliczenia częściowego, tj.: poz. 1 – Zakwaterowanie i wyżywienie (usługi hotelarskie) oraz transport osób i poz. 4 – Obsługa oficjalnych wizyt przedstawicieli. Wydatki obejmowały w szczególności:

³⁶ Podatek VAT w kwocie 3 122 369,71 zł, uznany w trakcie kontroli za wydatek niekwalifikowany, został zwrócony przez Spółkę do Ministerstwa 12.03.2024 r.

³⁷ W zał. 10 do sprawozdania za 2022 r. poz. 2.1. „Zestawienie faktur/rachunków do zrealizowanego działania w ramach zadania publicznego” błędnie wpisano liczbę osób rozliczonych w kosztach bezpośrednich przy tej samej kwocie w wysokości 222 213,98 zł. Wpisano liczbę 42 osób, a faktycznie rozliczono 43 osoby.

³⁸ 222 213,98 zł: 30 x 15 dni = 111 106,99 zł.

zakwaterowanie i wyżywienie delegatów technicznych i osób wizytujących, bilety lotnicze, wynajem autokaru, przejazdy autostradą.

Do dowodów księgowych stanowiących podstawę wypłaty były każdorazowo, z wyjątkiem usług gastronomicznych i wynajmu autokaru³⁹, załączone wykazy uczestników, a do wszystkich dowodów księgowych załączono potwierdzenia dokonanych płatności. Brak wykazu osób przy usługach gastronomicznych uniemożliwił zweryfikowanie czy z usługi skorzystały jedynie osoby uprawnione. W pozostałym zakresie, załączone listy osób wykazały, że dofinansowaniem objęto wyłącznie osoby uprawnione, ujęte w załączniku do Programu pn. Katalog kosztów obejmujący zawodników, trenerów, fizjoterapeutów, serwismenów, członków ekip sportowych, sędziów, delegatów technicznych zawodów, przedstawicieli EOC i Komitetów Olimpijskich, obsługę techniczną i sportową zawodów oraz wolontariuszy.

Wypłaty były dokonywane terminowo, przelewami bankowymi, w kwotach zgodnych z dokumentami stanowiącymi podstawę wypłaty.

W ramach zbadanej kategorii kosztów ustalono, że wydatek dotyczący usługi zarządzania projektem obejmował okres od 1 do 30 listopada 2022 r., a opłata w strefie płatnego parkowania dotyczyła 7 listopada 2022 r. Umowa o dofinansowanie została zawarta 16 listopada 2022 r., zatem wydatki obejmujące okres przed zawarciem umowy nie mogą zostać uznane za kwalifikowalne.

Z uwagi na powyższe wydatki te jako dokonane w nadmiernej wysokości podlegają, na podstawie art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, zwrotowi do Ministerstwa na konto wskazane w umowie o dofinansowanie. Kwota o zwrotu z powyższego tytułu wynosi łącznie 8 474,00 zł.⁴⁰

[Akta kontroli: 461-466, 1162-1173, 1182-1186, elektroniczny nośnik danych]

Zakup lub wynajem sprzętu IT, technicznego i sportowego

26. W ramach powyższej kategorii kosztów poniesiono wydatki w łącznej kwocie 194 266,15 zł brutto. Kontrolą objęto wszystkie wydatki sfinansowane z dotacji, udokumentowane trzema dowodami księgowymi.

W 2022 r. Spółka ze środków z dotacji dokonywała wydatków związanych z trzema z 21 dyscyplin sportowych, ujętych w Wykazie sprzętu specjalistycznego, sportowego i osobistego na realizację zadania, stanowiącym załącznik nr 4 do wniosku/umowy oraz w załączniku nr 24 do rozliczenia częściowego, tj.: koszykówką 3x3, tenisem stołowym i wspinaczką sportową.

Wydatki obejmowały wpłatę zaliczek w wysokości 20% łącznej wartości wynagrodzenia na poczet zakupu sprzętu i urządzeń sportowych, na podstawie złożonych zamówień i załączonych ogólnych warunków zakupów⁴¹.

Zaliczki dotyczyły w szczególności zakupu: konstrukcji kosza SAM SCHELDE 3x3, siatki do obręczy, stołu showcourt do tenisa stołowego wraz z obudową, stołu do tenisa stołowego, siatki do stołu do tenisa stołowego, piłki do tenisa stołowego, podłogi do tenisa stołowego, zestawu sędziowskiego, stolika sędziowskiego, stół sędziowskiego przystosowanego do

³⁹ Pozycje rozliczenia dotacji: poz. 4.4.12-15.

⁴⁰ Pozycje rozliczenia dotacji: poz. 4.1.1 w kwocie 8 450,00 zł, 4.4.11 w kwocie 24,00 zł.

⁴¹ Zamówienia z 30.12.2022 r.

montażu ekranów, numeratora, zegara time-out, krzeseł sędziowskich, etui na piłeczki, chwytów, śrub i struktur wspinaczkowych (komplety).

Podstawę wypłaty w każdym zbadanym przypadku stanowiły faktury zaliczkowe. Do dowodów księgowych stanowiących podstawę wypłaty były załączone potwierdzenia dokonanych płatności. Wypłaty były dokonywane terminowo, przelewami bankowymi, w kwotach zgodnych z dokumentami stanowiącymi podstawę wypłaty.

W trakcie kontroli ustalono, że sprzęt i urządzenia sportowe, na poczet zakupu których zostały wpłacone zaliczki nie został dostarczony do końca 2022 r. Zakup i dostawa do Spółki zostały zrealizowane dopiero w 2023 r., co zostało potwierdzone protokołami odbioru sprzętu i przyjęcia na magazyn. Kontrolerzy dokonali oględzin sprzętu sportowego dyscypliny sportowej tenis stołowy znajdującego się w magazynie przy ul. [REDAKTOWANE] ⁴².

Zdaniem kontrolerów, niedopuszczalnym było dokonywanie przez Spółkę zapłaty ze środków dotacji z budżetu państwa udzielonej na realizację działań w 2022 r. za sprzęt i urządzenia sportowe, których nie dostarczono do Spółki do końca 2022 r.

Z uwagi na powyższe, wydatki poniesione z dotacji ze środków budżetu państwa na działania realizowane w roku 2023, jako dokonane w nadmiernej wysokości podlegają, na podstawie art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych zwrotowi do Ministerstwa na konto wskazane w umowie o dofinansowanie wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. Kwota zwrotu z powyższego tytułu wynosi 157 939,97 zł netto. ⁴³

Na podstawie § 7 umowy o dofinansowanie, Spółka zobowiązała się do niezbywania związanych z realizacją zadania rzeczy zakupionych na swoją rzecz, w szczególności dotyczyło to sprzętu sportowego, za środki pochodzące z dotacji do czasu przyjęcia przez Ministra sprawozdania końcowego z realizacji zadania. Aneks nr 6 z 28 września 2023 r. zakaz zbycia został przedłużony do pięciu lat od dnia dokonania zakupu.

Na podstawie próby obejmującej zakup sprzętu sportowego dyscypliny sportowej tenis stołowy, kontrolerzy ustalili, że sfinansowany ze środków dotacji przekazanej w 2022 r. sprzęt sportowy nie został zbyty przez Spółkę. Jednakże kontrolerzy wskazują na ryzyko związane z niezrealizowaniem zobowiązania określonego w § 7 umowy, z uwagi na możliwość wcześniejszej likwidacji Spółki.

[Akta kontroli: 42-44, 49-93, 1162-1173, 1182-1186, 1401-1478, elektroniczny nośnik danych]

Promocja IE 2023

27. W ramach powyższej kategorii kosztów poniesiono wydatki w łącznej kwocie 5 063 774,40 zł brutto.

Kontrolą objęto wszystkie wydatki sfinansowane z dotacji, udokumentowane 29 dowodami księgowymi.

W 2022 r. działania promocyjne obejmowały dwie z ośmiu pozycji załącznika nr 25 do rozliczenia częściowego oraz załącznika nr 5 do wniosku/umowy, tj.: poz. 1 – Kampanie krajowe i

⁴² Protokół oględzin z 29.11.2023 r.

⁴³ Podatek VAT w kwocie 36 326,18 zł, uznany w trakcie kontroli za wydatek niekwalifikowany, został zwrócony przez Spółkę do Ministerstwa 12.03.2024 r.

międzynarodowe oraz poz. 6 – Branding (logo III IE 2023) i prowadzone były przez podmioty ujęte w powyższym załączniku 25.

Działania promocyjne obejmowały w szczególności: zakup materiałów promocyjno-reklamowych, oznakowanie reklamowe w galerii handlowej w Krakowie, projekcję spotów reklamowych promujących III IE 2023, druk i montaż reklam na środkach miejskiego transportu publicznego w Krakowie, transportu kolejowego i lotniczego oraz na terenie Międzynarodowego Portu Lotniczego w Krakowie-Balicach, reklamy w social mediach, emisję filmów reklamowych w Telewizji Polskiej S.A., realizację kampanii reklamowych w radio oraz emisję spotów promocyjnych na stokach narciarskich i w hotelach.

Podstawę wypłaty w każdym zbadanym przypadku stanowiły faktury. Do dowodów księgowych stanowiących podstawę wypłaty były załączone potwierdzenia dokonanych płatności. Wypłaty były dokonywane terminowo, przelewami bankowymi, w kwotach zgodnych z dokumentami stanowiącymi podstawę wypłaty.

W ramach badanej kategorii kosztów ustalono, że wydatki dotyczące: oznakowania reklamowego w galerii handlowej w Krakowie obejmowały okres od 1 do 30 listopada 2022 r., projekcji spotów reklamowych promujących III IE 2023 obejmowały okres od 21 do 24 września 2022 r. oraz reklamy w social mediach obejmowały okres od 25 października do 1 listopada 2022 r. Umowa o dofinansowanie została zawarta 16 listopada 2022 r. zatem wydatki obejmujące okres przed zawarciem umowy nie mogą zostać uznane za kwalifikowalne.

Z uwagi na powyższe wydatki te jako dokonane w nadmiernej wysokości podlegają, na podstawie art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, zwrotowi do Ministerstwa na konto wskazane w umowie o dofinansowanie. Kwota zwrotu z powyższego tytułu wynosi łącznie 7 464,59 zł netto⁴⁴.

Dokonana analiza zapisów w ewidencji finansowo-księgowej w ramach badanej kategorii wykazała, że środki dotacji z budżetu państwa w łącznej kwocie 2 958 523,71 zł zostały, zgodnie z zasadami rachunkowości, zaksięgowane na kontach zespołu „6” (rozliczenia międzyokresowe) i obejmowały w szczególności zaliczki na poczet przyszłych działań promocyjnych realizowanych w 2023 r. w tym m. in.: realizację kampanii reklamowych w radiu, emisję spotów promocyjnych na stokach narciarskich oraz druk i montaż reklam na środkach miejskiego transportu publicznego w Krakowie, transportu kolejowego i lotniczego.

Z uwagi na powyższe wydatki te jako dokonane w nadmiernej wysokości podlegają, na podstawie art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, zwrotowi do Ministerstwa na

⁴⁴ Podatek VAT w kwocie 1 025,80 zł, uznany w trakcie kontroli za wydatek niekwalifikowany, został zwrócony przez Spółkę do Ministerstwa 12.03.2024 r.
Pozycje rozliczenia dotacji: poz. 8.1.1 w kwocie 4 870,80 zł (w tym VAT 910,80 zł), poz. 8.1.3 w kwocie 615,00 zł (w tym VAT 115,00 zł), poz. 8.1.5 w kwocie 3 004,59 zł.

konto wskazane w umowie o dofinansowanie. Kwota zwrotu z powyższego tytułu wynosi łącznie 2 405 256,69 zł netto⁴⁵.

Ponadto, analiza dowodów księgowych wykazała wydatek w ramach badanej kategorii, który co prawda nie został zaksięgowany na kontach zespołu „6”, ale także dotyczył działań zrealizowanych w 2023 r. Wydatek ten obejmował zaliczkę na poczet przyszłych działań promocyjnych związanych z udostępnieniem powierzchni reklamowej zlokalizowanej w budynku terminala lotniczego w okresie od 1 lutego do 31 lipca 2023 r.

Z uwagi na powyższe, wydatek ten jako dokonany w nadmiernej wysokości podlega, na podstawie art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, zwrotowi do Ministerstwa na konto wskazane w umowie o dofinansowanie. Kwota zwrotu z powyższego tytułu wynosi 290 160,00 zł netto⁴⁶.

[Akta kontroli: 42-46, 94-180, 461-466, 1162-1173, 1182-1186, elektro. nośnik danych]

Organizacja zawodów i wydarzeń sportowych

28. W ramach powyższej kategorii kosztów poniesiono wydatki w łącznej kwocie 15 920 828,00 zł brutto.

Kontrolą objęto wszystkie wydatki sfinansowane z dotacji, udokumentowane 15 dowodami księgowymi.

Podstawę każdej zbadanej wypłaty stanowiła faktura. Do dowodów księgowych były załączone umowy najmu/ przedwstępne umowy najmu wraz z załącznikami oraz potwierdzenia dokonanych płatności. Wypłaty były dokonywane terminowo, przelewami bankowymi, w kwotach zgodnych z dokumentami stanowiącymi podstawę wypłaty.

W 2022 r. działania organizacyjne obejmowały pięć z 36 pozycji załącznika nr 26 do rozliczenia częściowego, tj.: poz. 19 – Przygotowanie zawodów badmintonu, poz. 22 – Przygotowanie zawodów wspinaczki sportowej, poz. 34 – Laboratorium antydopingowe; poz. 35 – Obsługa badań antydopingowych, poz. 36 – Wynajem obiektów sportowych i pozasportowych.

Przygotowanie zawodów – w 2022 r. obejmowało usługę opracowania kompleksowego planu organizacji zawodów badmintonu oraz wspinaczki sportowej podczas III IE 2023, które stanowiło część zamówienia obejmującego także nadzór i obsługę techniczną podczas zawodów. Kwota wydatków wyniosła łącznie 39 200,00 zł.

Laboratorium antydopingowe i obsługa badań antydopingowych – obejmowało wpłatę zaliczki na poczet wynagrodzenia (ryczałtowego i kalkulacyjnego) Polskiej Agencji Antydopingowej w kwocie 3 000 000,00 zł (76% całkowitej kwoty zamówienia) na poczet świadczenia usług przeprowadzenia kontroli antydopingowej krwi i moczu na III IE 2023. Umowa na świadczenie

⁴⁵ Podatek VAT w kwocie 553 267,02 zł, uznany w trakcie kontroli za wydatek niekwalifikowany, został zwrócony przez Spółkę do Ministerstwa 12.03.2024 r.

Pozycje rozliczenia dotacji: poz. 8.1.17 w kwocie 76 216,95 zł (w tym VAT 14 251,95 zł), poz. 8.1.18 w kwocie 428 039,83 zł (w tym VAT 80 087,11 zł), poz. 8.1.19 w kwocie 43 577,14 zł (w tym VAT 8 148,57 zł), poz. 8.1.20 w kwocie 131 733,00 zł (w tym VAT 24 633,00 zł), poz. 8.1.21 w kwocie 1 055 247,75 zł (w tym VAT 197 322,75 zł), poz. 8.1.22 w kwocie 1 035 045,00 zł (w tym VAT 193 545,00 zł), poz. 8.1.23. w kwocie 164 064,04 zł (w tym VAT 30 678,64 zł), 8.1.25 w kwocie 24 600,00 zł (w tym VAT 4 600,00 zł).

⁴⁶ Podatek VAT w kwocie 66 736,80 zł, uznany w trakcie kontroli za wydatek niekwalifikowany, został zwrócony przez Spółkę do Ministerstwa 12.03.2024 r.

Pozycja rozliczenia dotacji: poz. 8.1.24 w kwocie 356 896,80 zł (w tym VAT 66 736,80 zł).

usług została zawarta 29 grudnia 2022 r. i została zmieniona aneksem z 30 grudnia 2022 r. Termin realizacji usług został ustalony w umowie do dnia 15 lipca 2023 r.

Zdaniem kontrolerów, biorąc pod uwagę fakt, że umowa została zawarta w ostatnich dniach grudnia 2022 r. oraz, że przewidziane umową usługi miały być świadczone dopiero na III IE 2023 (połowa 2023 r.), niedopuszczalnym było dokonanie przez Spółkę zapłaty ze środków dotacji udzielonej na realizację działań w 2022 r. za działania realizowane w 2023 r. oraz przed faktycznym ich zrealizowaniem. Dodatkowo należy wskazać, że wysokość przewidzianej umową i wpłaconej zaliczki na poziomie 76% całkowitej kwoty zamówienia, była bardzo wysoka, nieuzasadniona i stanowiła naruszenie zasad gospodarności i oszczędności przy wydatkowaniu środków publicznych.

Z uwagi na powyższe, wydatki poniesione z dotacji ze środków budżetu państwa na działania realizowane w roku 2023, jako dokonane w nadmiernej wysokości podlegają, na podstawie art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych zwrotowi do Ministerstwa na konto wskazane w umowie o dofinansowanie wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. Kwota zwrotu z powyższego tytułu wynosi 3 000 000,00 zł.⁴⁷

Najem obiektów sportowych i pozasportowych

W ramach tej kategorii kosztów Spółka sfinansowała z dotacji z budżetu państwa przekazanej w 2022 r. zapłatę zaliczek na poczet czynszów najmu obiektów i infrastruktury sportowej i pozasportowej podczas III IE 2023, na podstawie zawartych umów najmu. Kontrola ustaliła, że najem nieruchomości dotyczył 2023 r. oraz, że w ramach zawartych umów najmu wysokość zapłaconych zaliczek mieściła się w przedziale 40% - 70% całkowitej kwoty czynszu najmu. We wszystkich zawartych umowach najmu, pomimo ustalenia zaliczek na tak wysokich poziomach, w żaden sposób nie zabezpieczono ich zwrotu w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania umów. Zatem zapłata tak dużych zaliczek tworzyła ogromne ryzyko niezrealizowania umów i utraty środków publicznych.

Najem obejmował w szczególności: najem obiektów, pomieszczeń wraz z wyposażeniem, znajdujących się na terenie ██████████⁴⁸, najem infrastruktury i obiektów sportowych na terenie ██████████⁴⁹, najem miejsc parkingowych znajdujących się przy hotelu ██████████ w terminie 17 czerwca 2023 r. do 4 lipca 2023 r.⁵⁰, najem terenu z obiektami towarzyszącymi i infrastrukturą techniczną i parkingami na terenie ██████████⁵¹, najem obiektów i terenu ██████████⁵², najem nieruchomości ██████████ wraz z wyposażeniem i z dostępem do usług komunalnych⁵³, najem nieruchomości ██████████ położonych na terenie ██████████ wraz ze znajdującymi się na jego terenie obiektami

⁴⁷ Pozycje rozliczenia dotacji: poz. 9.34.1 w kwocie 2 196 000,00 zł, poz. 9.35.1 w kwocie 804 000,00 zł.

⁴⁸ Umowa zawarta z ██████████ z 28.12.2022 r. (zaliczka 50% kwoty najmu).

⁴⁹ Umowa zawarta z ██████████ z 27.12.2022 r. (zaliczka 61,61% kwoty najmu).

⁵⁰ Umowa zawarta z ██████████ z 16.12.2022 r. (zaliczka 49,9% kwoty najmu).

⁵¹ Umowa zawarta z ██████████ z 27.12.2022 r. (zaliczka 57,9% kwoty najmu).

⁵² Umowa zawarta z ██████████ z 22.12.2022 r. (zaliczka 70% kwoty najmu).

⁵³ Umowa zawarta z ██████████ z 16.12.2022 r. (zaliczka 40% kwoty najmu).

i infrastrukturą techniczną, parkingiem oraz terenami zewnętrznymi⁵⁴, najem nieruchomości [REDAKTOWANE] wraz z istniejącą infrastrukturą sportową, techniczną i parkingami⁵⁵, najem toru kajakarstwa górskiego wraz z infrastrukturą sportową, techniczną i parkingami stanowiących własność [REDAKTOWANE] wraz z ich obsługą.⁵⁶

Zdaniem kontrolerów, biorąc pod uwagę fakt, że umowy zostały zawarte w ostatnich dniach grudnia 2022 r. oraz, że przewidziane umowami najmy nieruchomości miały być realizowane dopiero na III IE 2023 (połowa roku 2023 r.), niedopuszczalnym było dokonanie przez Spółkę zapłaty ze środków dotacji udzielonej na realizację działań w 2022 r. za działania realizowane w 2023 r. oraz przed faktycznym ich zrealizowaniem. Dodatkowo należy wskazać, że wysokość przewidzianych umowami i wpłaconych zaliczek na poziomie wynoszącym średnio ponad 60% była bardzo wysoka, nieuzasadniona i stanowiła naruszenie zasad gospodarności i oszczędności przy wydatkowaniu środków publicznych.

Z uwagi na powyższe, wydatki poniesione z dotacji ze środków budżetu państwa na działania realizowane w roku 2023, jako dokonane w nadmiernej wysokości podlegają, na podstawie art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych zwrotowi do Ministerstwa na konto wskazane w umowie o dofinansowanie wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. Kwota zwrotu z powyższego tytułu wynosi 10 559 178,67 zł netto.⁵⁷

[Akta kontroli: 42-44, 181-460, 1162-1173, 1182-1186, 1479-1904, elektroniczny nośnik danych]

Produkcja sygnału telewizyjnego i obsługa techniczna mediów

29. W ramach powyższej kategorii kosztów poniesiono wydatek w łącznej kwocie 8 776,05 zł brutto. Kontrolą objęto jeden wydatek stanowiący 100% środków dotacji poniesionych w 2022 r. w tej kategorii kosztów.

Wydatek obejmował najem powierzchni biurowej i parkingu w ramach obsługi technicznej mediów. Do dowodu księgowego stanowiącego podstawę wypłaty była załączona umowa oraz potwierdzenie dokonanej płatności. Wypłata została dokonana terminowo, przelewem bankowym, w kwocie zgodnej z dokumentami stanowiącymi podstawę wypłaty.

[Akta kontroli: 42-46, 1162-1173, 1182-1186, elektroniczny nośnik danych]

Koszty pośrednie

30. Na koszty pośrednie poniesiono wydatki w łącznej kwocie 1 248 320,33 zł brutto.

Zgodnie z § 3 ust. 7 umowy o dofinansowanie procent kosztów pośrednich w odniesieniu do kosztów bezpośrednich nie przekroczył poziomu 7% i faktycznie wyniósł 5,8%.

⁵⁴ Umowa zawarta z [REDAKTOWANE] z 28.12.2023 r. (zaliczka 70% kwoty najmu).

⁵⁵ Umowa zawarta z [REDAKTOWANE] z 29.12.2022 r. (zaliczka 70% kwoty najmu).

⁵⁶ Umowa zawarta z [REDAKTOWANE] z 30.12.2022 r. (zaliczka 69% kwoty najmu).

⁵⁷ Podatek VAT w kwocie 2 322 449,33 zł, uznany w trakcie kontroli za wydatek niekwalifikowany, został zwrócony przez Spółkę do Ministerstwa 12.03.2024 r.

pozycje rozliczenia dotacji: poz. 9.36.1 w kwocie 1 186 950,00 zł (w tym VAT 221 950,00 zł), poz. 9.36.2 w kwocie 9 225 000,00 zł (w tym VAT 1 725 000,00 zł), poz. 9.36.3 w kwocie 152 998,00 zł, poz. 9.36.4 w kwocie 385 000,00 zł (w tym VAT 71 991,87 zł), poz. 9.36.5 w kwocie 511 000,00 zł (w tym VAT 37 851,85 zł), poz. 9.36.6 w kwocie 295 200,00 zł (w tym VAT 55 200,00 zł), poz. 9.36.7 w kwocie 344 400,00 zł (w tym VAT 64 400,00 zł), poz. 9.36.8 w kwocie 241 080,00 zł (w tym VAT 45 080,00 zł), poz. 9.36.9 w kwocie 540 000,00 zł (w tym VAT 100 975,61 zł).

Kontrolą objęto wszystkie wydatki sfinansowane z dotacji, udokumentowane 81 dowodami księgowymi.

Dofinansowanie obejmowało w szczególności: zakup sprzętu, materiałów i urządzeń biurowych, koszty łączności i korespondencji, najem biura (lokale wraz z wyposażeniem, miejsca parkingowe, serwis sprzątający, infrastruktura IT internetowe, opłaty eksploatacyjne), wynagrodzenia osobowe i bezosobowe za obsługę zadania wraz z pochodnymi⁵⁸ oraz koszty podróży służbowych. Nie stwierdzono przypadku zakupu sprzętu lub urządzeń biurowych przekraczającego jednostkowo kwotę 10 000,00 zł.

Do dowodów księgowych stanowiących podstawę wypłaty załączone były umowy o pracę lub umowy zlecenia oraz potwierdzenia dokonanych płatności. Wypłaty były dokonywane terminowo, przelewami bankowymi, w kwotach zgodnych z dokumentami stanowiącymi podstawę wypłaty.

Wynagrodzenia osobowe i bezosobowe

Na wynagrodzenia w ramach kosztów pośrednich poniesiono wydatki w łącznej kwocie 238 712,36 zł.

Wypłaty wynagrodzeń dotyczyły osób ujętych w Wykazie osób zatrudnionych, stanowiącym zał. nr 28 do umowy, w kwotach zgodnych z tym Wykazem. Nie stwierdzono w ramach kosztów pośrednich wypłaty wynagrodzenia osobie ujętej w kosztach bezpośrednich wynagrodzeń (ryzyko podwójnego dofinansowania).

W ramach zbadanej kategorii kosztów ustalono, że wynagrodzenia sfinansowane z dotacji w kosztach pośrednich obejmowały okres od 1 do 30 listopada 2022 r. Umowa o dofinansowanie została podpisana 16 listopada 2022 r., zatem wydatki obejmujące okres przed zawarciem umowy nie mogą zostać uznane za kwalifikowalne. Z uwagi na powyższe wydatki obejmujące okres od 1 do 15 listopada 2022 r., tj. przed terminem realizacji zadania, jako dokonane niezgodnie z przeznaczeniem, podlegają zwrotowi do Ministerstwa na konto wskazane w umowie o dofinansowanie. Kwota o zwrotu z powyższych tytułów wynosi łącznie 119 356,18 zł.⁵⁹

Najem lokalu

Na najem lokalu poniesiono wydatki w łącznej kwocie 915 690,52 zł brutto, w tym VAT 170 031,12 zł.

Analiza wydatków obejmujących koszty najmu biura, w tym lokalu wraz z wyposażeniem, miejsc parkingowych, serwisu sprzątającego, infrastruktury IT internetowego, opłat eksploatacyjnych wykazała, że ze środków z dotacji budżetowej przekazanej w 2022 r. sfinansowano koszty najmu za miesiące styczeń – maj 2023 r. (20 pozycji kosztowych). Łączna kwota takich wydatków wyniosła 767 896,35 zł brutto, w tym VAT w kwocie 143 590,38 zł.

Biorąc pod uwagę zasadę roczności budżetu państwa oraz zapisy § 3 ust. 5 umowy o dofinansowanie zobowiązujące do dokonywania wydatków tylko i wyłącznie za zrealizowane zadania, zdaniem kontrolerów prawnie niedopuszczalnym było dokonywanie

⁵⁸ W zał. 10 do sprawozdania za 2022 r. poz. 12.3-5 „Zestawienie faktur/rachunków do zrealizowanego działania w ramach zadania publicznego” błędnie wpisano liczbę osób, których wynagrodzenia rozliczono w kosztach pośrednich przy tej samej kwocie w wysokości 238 712,36 zł. Wpisano liczbę 39 osób, a faktycznie rozliczono 38 osób.

⁵⁹ 238 712,36 zł: 30 x 15 dni = 119 356,18 zł.

przez Spółkę zapłaty ze środków dotacji udzielonej na realizację działań w 2022 r. za najem w 2023 r.

Z uwagi na powyższe, wydatki poniesione z dotacji ze środków budżetu państwa na pokrycie kosztów najmu realizowanego w roku 2023, jako dokonane w nadmiernej wysokości podlegają, na podstawie art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych zwrotowi do Ministerstwa na konto wskazane w umowie o dofinansowanie wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. Kwota zwrotu z powyższego tytułu wynosi 624 305,97 zł netto.⁶⁰

Koszty podróży służbowych

Na koszty podróży służbowych poniesiono wydatki w łącznej kwocie 33 868,44 zł, w tym VAT 156,67 zł.

Rozliczanie kosztów wyjazdów służbowych następowało na podstawie polecenia służbowego i załączonych dowodów poniesionych wydatków. Jednakże negatywnie należy ocenić nieprecyzyjne opisy celów podróży lub ich brak.

Wyjazdy były realizowane przez osoby ujęte w Wykazach osób zatrudnionych, w załączniku 20 lub 28 do umowy o dofinansowanie.

W ramach zbadanej kategorii kosztów ustalono, że jedna pozycja kosztowa obejmująca wynajem samochodu podczas zagranicznej podróży służbowej, została udokumentowana dowodem księgowym wystawionym w dniu 14 listopada 2022 r., tj. przed dniem zawarcia umowy o dofinansowanie.

Z uwagi na powyższe wydatek, jako dokonany w nadmiernej wysokości podlegają, na podstawie art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, podlega zwrotowi do Ministerstwa na konto wskazane w umowie o dofinansowanie. Kwota zwrotu z powyższego tytułu wynosi łącznie 1 342,64 zł.⁶¹

Usługi obce

W ramach zbadanej kategorii kosztów ustalono, że jedna pozycja kosztowa obejmująca obsługę prawną dotyczącą badania znaku towarowego, została udokumentowana dowodem księgowym wystawionym w dniu 14 listopada 2022 r., tj. przed dniem zawarcia umowy o dofinansowanie.

Z uwagi na powyższe wydatek, jako dokonany w nadmiernej wysokości podlegają, na podstawie art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, podlega zwrotowi do

⁶⁰ Podatek VAT w kwocie 143 590,38 zł, uznany w trakcie kontroli za wydatek niekwalifikowany, został zwrócony przez Spółkę do Ministerstwa 12.03.2024 r.

Pozycje rozliczenia dotacji: poz. 12.2b.4 w kwocie 12 392,25 zł (w tym VAT 2 317,25 zł), poz. 12.2b.5 w kwocie 12 392,25 zł (w tym VAT 2 317,25 zł), poz. 12.2b.6 w kwocie 12 392,25 zł (w tym VAT 2 317,25 zł), poz. 12.2b.8 w kwocie 12 207,75 zł (w tym VAT 2 282,75 zł), poz. 12.2b.9 w kwocie 12 207,75 zł (w tym VAT 2 282,75 zł), poz. 12.2b.10 w kwocie 12 207,75 zł (w tym VAT 2 282,75 zł), poz. 12.2b.11 w kwocie 12 207,75 zł (w tym VAT 2 282,75 zł), poz. 12.2b.12 w kwocie 12 207,75 zł (w tym VAT 2 282,75 zł), poz. 12.2b.14 w kwocie 95 421,40 zł (w tym VAT 17 843,03 zł), poz. 12.2b.15 w kwocie 95 421,40 zł (w tym VAT 17 843,03 zł), poz. 12.2b.16 w kwocie 95 421,40 zł (w tym VAT 17 843,03 zł), poz. 12.2b.17 w kwocie 16 297,50 zł (w tym VAT 3 047,50 zł), poz. 12.2b.18 w kwocie 16 297,50 zł (w tym VAT 3 047,50 zł), poz. 12.2b.19 w kwocie 121 930,82 zł (w tym VAT 22 800,07 zł), poz. 12.2b.20 w kwocie 121 930,82 zł (w tym VAT 22 800,07 zł), poz. 12.2b.21 w kwocie 25 103,32 zł (w tym VAT 4 694,12 zł), poz. 12.2b.22 w kwocie 25 103,32 zł (w tym VAT 4 694,12 zł), poz. 12.2b.23 w kwocie 18 917,79 zł (w tym VAT 3 537,47 zł), poz. 12.2b.24 w kwocie 18 917,79 zł (w tym VAT 3 537,47 zł), poz. 12.2b.25 w kwocie 18 917,79 zł (w tym VAT 3 537,47 zł).

⁶¹ Pozycja rozliczenia dotacji 12.7b.7.

Ministerstwa na konto wskazane w umowie o dofinansowanie. Kwota zwrotu z powyższego tytułu wynosi łącznie 2 250,00 zł netto.⁶²

[Akta kontroli: 1162-1173, 1182-1399, elektroniczny nośnik danych]

Osiągnięcie przez Spółkę zaplanowanych celów i rezultatów realizacji działań

31. Negatywnie należy ocenić udokumentowanie zaraportowanych przez Spółkę w Sprawozdaniu za rok 2022 osiągniętych celów i rezultatów realizacji działań w 2022 r.

Z przedstawionych w toku kontroli dokumentów wynika, że w większości przypadków Spółka podejmowała działania promocyjne, jednakże nie prowadziła badania ich zasięgów oraz nie monitorowała ich efektywności. Zatem w ocenie kontroli takie działania budzą wątpliwość co do zasadności przeprowadzonych działań promocyjnych, a także ich finansowania. Ponadto wskazują na nierzetelność Spółki w zakresie sprawozdawczości dotyczącej uzyskanych efektów działań finansowanych ze środków publicznych.

32. Realizacja przez Spółkę celów w 2022 r. określonych w programie dofinansowania polegała na przeprowadzaniu działań promocyjnych, których zadaniem było zwiększenie rozpoznawalności wydarzenia III IE 2023.

W sprawozdaniu merytorycznym stanowiącym załącznik nr 11 do umowy Spółka zaraportowała, że „... w rezultacie podjętych działań promocyjnych zwiększyła się rozpoznawalność wydarzenia III IE 2023. Ma to swoje odzwierciedlenie w zasięgach działań (szacowane):

- postów publikowanych w social mediach – 2 270 186 osób,
- przekazów medialnych 1 900 000 000 osób,
- odbiorców innych działań (np. obecność na wydarzeniach sportowych) – 68 000 osób,
- oraz zgłoszeniach do wolontariatu – 2 998 osób”.

Z przedstawionych w toku kontroli dokumentów wynika, że zasięg⁶³ postów publikowanych w social mediach w roku 2022 wynosił 402 247 osób co stanowi 17,7% zaraportowanej liczby zasięgów w sprawozdaniu merytorycznym. Ponadto 251 368 zbadanych wyświetleń dotyczyła okresu przed zawarciem umowy o dofinansowanie tj. od 25 października do 1 listopada 2022 r.⁶⁴

Zgodnie z § 2 ust. 1 umowy o dofinansowanie termin realizacji zadania ustalono na okres od dnia podpisania umowy o dofinansowanie, tj. od 16 listopada 2022 r. do 30 września 2023 r. W związku z powyższym niedopuszczalnym było finansowanie ze środków dotacji działań realizowanych przed dniem zawarcia umowy a w konsekwencji Spółka nie powinna uwzględniać badanej liczby zasięgów w dokumentach sprawozdawczych z realizowanego zadania.

W przypadku lokalnych przekazów medialnych Spółka przedstawiła badania marketingowe, które prezentowały wyniki oglądalności za okres od 5 sierpnia do 15 listopada 2022 r. tj. przed zawarciem umowy o dofinansowanie. W związku z powyższym oraz w związku z nieprzedstawieniem wyników przeprowadzonych badań po emisji poszczególnych

⁶² Podatek VAT w kwocie 517,50 zł, uznany w trakcie kontroli za wydatek niekwalifikowany, został zwrócony przez Spółkę do Ministerstwa 12.03.2024 r. Pozycja rozliczenia dotacji 12.2a.18.

⁶³ Zasięg posta to liczba osób, które widziały którykolwiek dany post co najmniej raz.

⁶⁴ Pozycja rozliczenia dotacji 8.1.5.

przekazów medialnych przedstawione dane dotyczące raportowanego zasięgu przez Spółkę nie mogą stanowić potwierdzenia zrealizowanego efektu rzeczowego zadania.

W przypadku krajowych przekazów medialnych Spółka przedstawiła dokumenty potwierdzające efektywność realizowanych kampanii reklamowych emitowanych w okresie od 4 do 31 grudnia 2022 r. wyrażonych za pomocą miernika GRP (Gross Rating Point)⁶⁵, który wynosił: 56,58 za badany okres z wyłączeniem 18 grudnia 2022 r. w tym dniu GRP wynosił 50,90. Biorąc pod uwagę sposób obliczania GRP⁶⁶ oraz brak informacji dotyczącej rozmiaru populacji docelowej nie można zweryfikować poprawności zaraportowanych zasięgów.

W odniesieniu do zasięgów innych działań Spółka przedstawiła badania efektywności sponsoringu w mediach – sezon 2022/2023, które wskazało jedynie liczbę ekspozycji oraz ekwiwalent. Spółka nie przedstawiła dokumentów potwierdzających zaraportowaną liczbę odbiorców.

Ponadto Spółka nie przedstawiła dokumentów potwierdzających liczby osób zgłoszonych do wolontariatu w ramach przeprowadzonych działań promocyjnych w roku 2022.

Prezes Spółki pismem z 10 listopada 2023 r. wyjaśnił, że „*umowa dotacyjna nie przewidywała prowadzenia badań zasięgów dla poszczególnych działań promocyjnych*”.

Podane ww. wyjaśnienia nie mogą stanowić uzasadnienia dla braku przeprowadzania pomiaru i analizy efektów działań promocyjnych. Analiza po przeprowadzonej kampanii reklamowej pozwala na ocenę czy podjęte działania były skuteczne i jakie wnioski można wyciągnąć z przeprowadzonej kampanii. Biorąc pod uwagę, że niektóre działania promocyjne zostały przeprowadzone w 2022 r. Spółka mogła uzyskać informację zwrotną na temat tego, co można poprawić w trakcie kolejnych działań promocyjnych.

Ponadto zgodnie z katalogiem kosztów stanowiącym załącznik do Programu Spółka zobowiązana była przeprowadzić działania promocyjne mające na celu promocję Igrzysk i Polski poprzez Igrzyska (kampanie krajowe i międzynarodowe). W celu wypełnienia ww. obowiązku koniecznym było nie tylko przeprowadzenie działań promocyjnych ale również pomiar i analiza efektów tych działań promocyjnych. Bowiem bez tego Spółka nie mogła stwierdzić efektywności poniesionych działań promocyjnych.

[Akta kontroli: str. 1906-1912, elektroniczny nośnik danych]

Sprawozdawczość

33. Spółka wypełniła obowiązek związany ze sprawozdawczością za 2022 r., jednakże negatywnie należy ocenić, że w ramach realizacji obowiązków sprawozdawczych Spółka nieterminowo, tj. 1 lutego 2023 r. (data wpływu) złożyła sprawozdanie z realizacji zadania⁶⁷. Umowa o dofinansowanie nie przewiduje sankcji za niezłożenie sprawozdania w terminie.

⁶⁵ Gross Rating Point (GRP) to miara używana w branży reklamowej do określania efektywności kampanii reklamowej lub programu telewizyjnego. GRP jest obliczane jako suma punktów ratingowych osiągniętych przez daną reklamę w danym obszarze geograficznym. Punkty ratingowe to procent widowni docelowej, która ogląda daną reklamę w porównaniu do ogólnej populacji docelowej. Wartość GRP jest używana do pomiaru ekspozycji reklamy i oceny jej potencjalnego wpływu na daną grupę odbiorców. Jest to ważne narzędzie w planowaniu i analizie kampanii reklamowych.

⁶⁶ $GRP = (\text{ogładalność reklamy w punktach ratingowych}/100) \times \text{rozmiar populacji docelowej}$.

⁶⁷ Zgodnie z § 8 ust. 1 pkt 1 i 2 umowy o dofinansowanie, sprawozdanie częściowe powinno być złożone do dnia 30.01.2023 r., a sprawozdanie końcowe do dnia 30.10.2023 r.

W sprawozdaniu zaraportowano, że całkowity koszt realizacji zadania w 2022 r. wyniósł 22 696 000,00 zł i w całości został sfinansowany ze środków z dotacji.

Zgodnie z rozliczeniem rzeczowo-finansowym, środki z dofinansowania w łącznej kwocie 22 696 000,00 zł, zostały przeznaczone na:

- organizację ceremonii otwarcia i zamknięcia oraz innych ceremoniałów, w kwocie 222 213,98 zł;
- usługi świadczone dla uczestników i innych osób zaangażowanych w organizację i przeprowadzanie IE2023, w kwocie 37 821,09 zł;
- zakup lub wynajem sprzętu IT, technicznego i sportowego w kwocie 194 266,15 zł;
- promocję IE 2023 w kwocie 5 063 774,40 zł;
- organizację zawodów i wydarzeń sportowych w kwocie 15 920 828,00 zł;
- produkcję sygnału telewizyjnego i obsługę techniczną mediów w kwocie 8 776,05 zł;
- koszty pośrednie w kwocie 1 248 320,33 zł.

34. Sprawozdanie za 2022 r. zawierało określone w umowie załączniki. W Sprawozdaniu ujęto błędną liczbę osób finansowanych z dotacji w kosztach bezpośrednich i pośrednich, natomiast w Sprawozdaniu merytorycznym zaraportowano osiągnięte cele i rezultaty realizacji działań promocyjnych, pomimo nieprzewodzenia badań ich zasięgów oraz nie monitorowania ich efektywności. Powyższe wskazuje na nierzetelność Spółki w zakresie sprawozdawczości dotyczącej uzyskanych efektów działań finansowanych ze środków publicznych.

Przyjęcie rozliczenia zadania

35. Na podstawie art. 152 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, Minister Sportu i Turystyki 28 lutego 2023 r. przyjął rozliczenie dotacji w zakresie rzeczowym i finansowym dotyczącej 2022 r. Sprawozdanie zostało przyjęte w części finansowej na kwotę 22 696 000,00 zł, tj. w pełnej kwocie dofinansowania przekazanego w 2022 r.

[Akta kontroli: str. 2010-2012, elektroniczny nośnik danych]

INFORMACJE O KONTROLI

Kontrolę przeprowadził, upoważniony przez Ministra⁶⁸, Zespół kontrolujący w składzie:

- Joanna Wojtaszek, radca w Departamencie Kontroli, kierownik Zespołu,
- Piotr Popiel, główny specjalista w Departamencie Kontroli, członek Zespołu,
- Agata Kłyś, starszy specjalista w Departamencie Kontroli, członek Zespołu.

Czynności kontrolne przeprowadzono w terminie od 20 września 2023 r. do 29 grudnia 2023 r. Fakt rozpoczęcia czynności kontrolnych odnotowano w książce kontroli przedsiębiorcy 25 września 2023 r. pod poz. 3.

Kierownikiem jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą i obecnie jest Pan Marcin Nowak, Prezes Spółki IE 2023 – od 6 maja 2022 r.⁶⁹.

[Akta kontroli: str. 1-39]

ZALECENIA POKONTROLNE

⁶⁸ Upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr: 33/2023, 34/2023 i 35/2023 z 20.09.2023 r. oraz 47/2023, 48/2023 i 49/2023 z 30.11.2023 r.

⁶⁹ Uchwała nr 5/2022 Rady Nadzorczej spółki IE 2023 z 6.05.2022 r.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia i oceny, w trybie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli, w związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w wydatkowaniu środków pochodzących z dofinansowania, wnoszę o:

- Zwrot, na podstawie art. 169 ust. 1 pkt 2 i ust. 5 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, kwoty **17 286 835,70 zł**, jako dotacji pobranej w nadmiernej wysokości, wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia podpisania niniejszego *Wystąpienia pokontrolnego*:

Zwrotu powyższej kwoty należy dokonać **w terminie 15 dni** od dnia doręczenia niniejszego *Wystąpienia pokontrolnego*, na rachunek bankowy MSiT nr 19 1010 1010 0033 2013 9135 0000 (środki z budżetu państwa).

Z uwagi na fakt, że Spółka jest spółką celową utworzoną do przygotowania i organizacji III Igrzysk Europejskich 2023 oraz, że cel jej utworzenia został już zrealizowany, odstępuję od formułowania zaleceń i wniosków pokontrolnych w zakresie pozostałych nieprawidłowości w działalności Spółki.

POUCZENIE

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w wersji elektronicznej.

Z upoważnienia
Ministra Sportu i Turystyki

Adam Wojtaś

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/